

נועם שיח

מאת אב"ד סאנטוב שליט"א

פנינים מובחרים - 1
מלוקטים מגליוני נועם שיח

לקראת שנת תשפ"א

מכון אפריון לשלמו

לייקווד תש"פ

כל הזכויות שמורות

למכון אפריון לשלמה

להוצאת שיחות הרב שלמה זלמן פרידמן שליט"א

אב"ד סאנטוב - לייקווד

הרב פנחס בידרמן - הרב נתן נטע פרוש

9996551.z@gmail.com

לקבל גליונות, לנדב גליונות, ולהערות

נא לפנות להנ"ל

קונטרס זה נדבת

הנגיד החסיד המפואר

מו"ה אליעזר רוזמאן הי"ו

ראש וראשון לכל דבר שבקדושה בעיר התורה לייקווד

לע"נ זקנו הגה"ח משרידי הדור הישן

הרב יוסף בנימין וויליגער זצ"ל

בן הגאון המפורסם רבי מרדכי זצ"ל

בעמח"ס "פרדס מרדכי" וש"א"ס

יארצייט ה' תשרי

טובה

שינה

קהל זכרון אלעזר

ע"ש הגה"ק רבי אלעזר לעוו זי"ע בעל "שמן רוקח" אב"ד סאנטוב • וע"ש נינו הנקרא על שמו הרה"ח הגעלה מוה"ר יעקב אלעזר פרידמאן ז"ל
Congregation Zichron Elazar • 16 Irene Court • Lakewood, N.J. 08701

לשנה טובה תכתבו ותחתמו

לאלתר חיים ארוכים וברוכים, בספרן של צדיקים גמורים, ויזכה להמשיך בפעליו הברוכים לתורה ולתעודה, בבריות גופא ונורא מעליא, והרבה נחת ועונג ינחתו מכל יוצ"ח בחדוה דיצה וצהלה, וכל הטוב הצפון מאתנו לא יבצר, אורח חיים, שובע שמחות, הון ועושר בביתו וצדקתו עומדת לעד.

המאחלים

הנהלת הקהלה

אצרף את ברתי מעומק הלב באהבה רבה
שלמוה זלמן פרידמאן

הזפיע!

ספר נועם שיה מהדורת "ובלכתך בדרך" - חלק ב'

אוצר שיחות המלהיבות את הלב
משולבות בעובדות נפלאות והנהגות מגדולי ישראל

להשיג בחנויות הספרים המובהרות

איורת נדירה מאת המשפיע המפורסם
הרה"צ רבי אברהם אלימלך בירדמן שליט"א

שמחו בה' וגילו צדיקים

בעוהש"ת, ט' בטבת תשע"ה

הנה התגלה עתה אור מופלא, הלא המה גליונות "נועם שיה", והם אוצר שיחות דוברי תורה אמרים יקרים יוצאים מכאר מים חיים, שנאמרו לעם דורשי ה' ע"י המשפיע הגדול והמפורסם מרבנים החשובים דלייקוואד הגה"ח רבי שלמה ולמן פרידמן שליט"א אב"ד דק"ק סאנטוב, והדברים יוצאים מן הלב להשקות את בני ישראל, דברים נשנים מתוקים מדבש המלהיבים את הלבבות ומעוררים לתורת ה' ולעבודתו, אשרי לו שזכה להאיר ולהשפיע על אח"י הצמאים ליבר ה' ואני בתוכם שכבר דליתי מנהר הגדול הזה.

על כן יפה ונאה עשו כעת אשר קיבצו את הגליונות לפונדק אחד, ולהוציא ספר יפה ומפואר "נועם שיה", אשר יוצא לאור לרגל שמחת לבו בנשואי בנו החתן המופלג בתורו"ש נ"י, ובדאי יתקבל ספר נפלא זה ברוב חיבה אצל אחינו בני ישראל המבקשים את ה'.

הש"ח יהיה בערו ויפוצו מעיינותיו חוצה, לגלות ולהאיר בקרב עמך ישראל את האור כי טוב, וזוכה להגדיל תורה ולהאדירה, וימשך במפעליו הברוכים בעזו ותעצמות, מחיל אל חיל ילכו, בבריות נופא ונהורא מעליא, וירוה נתת דקדושה מכל יוצ"ח, מתוך שמחה והרחבת הדעת דקדושה, עדי נזכה לביאת משיח צדקינו בב"א.

אברהם אלימלך בירדמן

הפצה:

1-718-384-1324

עריכה:

מכון אפריון לשלמות

לייקווד

9996511@gmail.com

רבי אני כבר באמצע השינה...

סיפר לי ידידי ש"ב הרה"ח ר' שלום מיכל אורגל שליט"א יד ימינו של כ"ק מרן הרה"ק מטאהש זי"ע, שבכל ליל שבת קודש בעת עריכת השולחן, היה יושב מימין הרבי חתנו הגדול ה"ה כ"ק אדמו"ר מהאדאס שליט"א.

והנה באחת השבתות הופיע בקרית טאהש אדם מכובד אחד - א שיינער איד - והגיע להבית המדרש עוד בטרם עריכת השולחן, ומיד ניגש אל ראש השולחן והתיישב במקום המיועד לחתנו של הרבי - בצד ימין של הרבי - בלא שיכבדוהו. הגבאים נכנסו להבית המדרש, וראו את האיש הזה יושב במקום המיוחד להאדמו"ר מהאדאס, וחשכו עיניהם, ועמדו אובדי עצות מבלי לדעת מה לעשות, שכן מצד אחד לא רצו לבייש את האיש הזה לומר לו שיקום ממקומו ולפנות את המקום לכבוד חתנו של הרבי - ומאידך גיסא איך שייך להניח אותו להישאר לשבת שם, הלא חתנו של הרבי יותר מכובד ויותר חשוב ויותר מבוגר מאתו יהודי, ובפרט שהוא חתנו של הרבי, ולכן החליטו לא לומר כלום בנידון, ושב ואל תעשה עדיף, ומוטב להשאיר את המצב על מתכונתו כמו שהוא, ולהמתין לראות כיצד יפול דבר.

והנה כשנכנס הרבי לביהמ"ד, תפס על אתר את שאירע שם, ומיד צוה לקרוא אליו את הגבאי - עוד טרם שהתחיל לשיר "שלום עליכם" - ואמר לו שילך לבית חתנו תיכף ומיד, ויגיד לחתנו, שהוא מאוד צרוד בקולו - הייעריג - ואינו יכול לקרות בתפילת שחרית בתורה - כידוע שהרבי היה קורא מידי שבת בשבת בתורה ולא הפסיד מעולם לקרוא בתורה - ואמור לו בשמי שביקשתי שישאר בביתו, ויכין את עצמו לקרות למחר בתורה...

וכך, בתושייתו המרובה של הרבי, הכל על מקומו יבוא בשלום...

סיפר לי גיסי הרה"ג ר' אלכסנדר בלויא שליט"א ראש ישיבת סקווירא וטאהש במונטריאל, שלפני הרבה שנים התקשר כ"ק מרן הרה"ק מטאהש זי"ע לנגיד אחד באמצע הלילה, ואמר לו שהוא נצרך לסכום כסף גדול באופן דחוף ביותר, והנגיד הגיב ואמר להרבי "רבי אני כבר באמצע השינה", אמר לו הרבי "אינך צריך לדאוג, תכתוב טשעק מיד, ותשאיר את זה בתבית הדואר שלך ואתה יכול לחזור לישון, ואני אשלח כבר שליח לקחת את הטשעק ממך..."

הנגיד שמע את דברי הרבי, ואמר לרבי "בסדר, אני אעשה את זה לרבי".

אח"כ שאל הנגיד את הרבי "מה עוד אני יכול לעשות להרבי?" אמר לו הרבי: עכשיו תרים את ידך למעלה, ותאמר לרבנו של עולם! - "איך האב נאך גארנישט געטאן פאר דיר..."

סיפר איש אחד, שפעם עשה לו מרן הרה"ק מטאהש זי"ע טובה גדולה, והיהודי נכנס אצל הרבי להודות לו על כך, ואמר לו "אני מודה להרבי מאוד מאוד על הטובה הגדולה שעשה עבורי, והגני אומר לו יישר כח מכל הלב".

נענה הרבי ואמר לו "לא לי אתה צריך להודות, כי אם להקב"ה!" כששמע האיש הזה את דברי הרבי, נענה ואמר להרבי "הרבי מלמד אותנו דרך חדש - ומהיום - כשאחד יעשה טובה להשני, השני יתעלם ממנו לגמרי ויאמר לו 'איך האב מיט דיר גארנישט איינגעלייגט', לא אתה עשית לי טובה, אלא הקב"ה..." אמר לו הרבי "לא הבנת את כוונתי, לא נתכוונתי לומר שאין צריכים להודות לזה שעשה לך את הטובה, אלא כוונתי היתה, שצריכים לומר לזה שעשה לך את הטובה: אני מודה להקב"ה על ששלח אלי יהודי כזה, ואני מבקש מהקב"ה שישלח לו הצלחה בכל מעשיו, ויתן לו אריכות ימים".

מיד כששמע האיש את דברי הרבי, נתרגש עד למאוד, ותפס את הרבי בידו ואמר "רבנו של עולם! - ייש"כ ייש"כ מעומק הלב שנתת לנו רבי כזה! ואני מבקש ממך ה' הטוב, שתתן להרבי כח ובריאות ואריכות ימים וינהלנו לקראת משיח צדקנו במהרה בימינו..."

הוא קבור בבית החיים אחר לגמרי...

ביום ד' שבט העעל"ט היה יום היארצייט של אבי מורי ז"ל. והנה, מידי שנה בשנה יש איזו קבוצה של כמה אנשים שבאים ממאנסי לבית החיים שם טמון אבי ז"ל, לפקוד את קברו של הרה"ק מקאלוב זי"ע שגם מונח שם - לרגל יומא דהילולא שלו שחל ג"כ באותו יום, ויש הסכם בינינו, שכשבאים לשם, הם ניגשים גם אל קבר אבי, ושם אני אומר קדיש עם מנין, וגם בשנה זו סיכמתי אתם לבוא בשעה מסויימת כדי להיפגש על ציון אבי ז"ל.

והנה בעת שיצאו ממעונם, קיבלתי טלפון מהם, שבשנה זו באים רק חמש אנשים ולא יהיה להם מנין, והשנה, הבנים שלי שמגיעים ג"כ בדרך כלל לבית החיים, נבצר מהם להגיע בשעה הקבועה, וע"כ נשאתי עיני למרום והתפללתי ליושב מרום שיעזור לי שיהיה לי מנין ואוכל לומר קדיש.

בבואי לבית החיים, מיד התחלתי לחפש אולי יש שם עוד איזה אנשים, אבל במקום בית החיים ראיתי בית המתים כי לא היה שם נפש חיה - ולפתע, הנני שומע קול רכב מגיע, וכשעצרו לידי, שאלו אותי "היכן היא החלקה של קהילת וויען, מקום מנוחת הגה"צ רבי יונתן שטייף זצ"ל אב"ד וויען?", אמרתי להם שהוא קבור בבית החיים אחר לגמרי, שזה כמרחק חצי שעה נסיעה מכאן.

כששמעו את שאמרתי להם, הסתכלו עלי בתמהון ואמרו שהם באמצע לוויה של זקנים (הרה"ח הישיש ר' עזריאל חיים בלומנפלד ז"ל), והם הקדימו לנסוע לבית החיים לפני יציאת הארון, וזהו הכתובת אשר קבלו ששם צריכים להגיע, כי סבא שלהם הוא מיוצאי קהילת וויען, אך אני אמרתי להם שוב שהם טעו, כי החלקה של קהילת וויען הוא בבית החיים אחר לגמרי, והם נבהלו מאוד, והתחילו להתקשר ולברר מה לעשות, עד שאמרו להם שבאמת טעו והם צריכים לנסוע להבית החיים השני.

התאנח אחד מהם ואמר "רבוש"ע מה אני עושה כאן??", אמרתי לו "אני אגיד לך מה אתה עושה כאן - הנה היום יש לי יארצייט - ובתוך כמה דקות אמורים להגיע לפה קבוצה של חמש אנשים - והנני רואה שאתם ג"כ חמש אנשים - וכך אוכל להגיד קדיש עם מנין", ואכן תוך כדי שאני מדבר עמם הגיעו הקבוצה עם החמש אנשים, ומיד ניגשנו למקום מנוחת אבי, ואמרנו תהלים, ואמרתי קדיש.

אח"כ הבעתי בהתרגשות את התפעלותי על ההשגחה הנפלאה, שמן השמים סיבבו אותם באמצע הלוויה של זקנם לטעות בדרכם ולהגיע לבית החיים אחר לגמרי, רחוק חצי שעה נסיעה מהמקום הנכון, כי הקב"ה רצה לזכות את אבי ז"ל עם מנין ביום היארצייט, נענה אחד ואמר "הקב"ה גם רצה לזכות את חובבי 'נועם שיח' מיט א גוטע מעשה..."

האם אין הרבי זוכר את האדם הזה?...

שמעתי כמה סיפורים נפלאים מאת כ"ק מרן האדמו"ר מסקולען-ירושלים שליט"א, על אביו הגה"ק כ"ק מרן האדמו"ר מסקולען זי"ע, וכך סיפר:

ידוע שכ"ק האדמו"ר מסקולען זי"ע היה מחלק סכומים אדירים לצדקה - לכל סוגי הצדקות ולכל מיני האנשים - והיו כמה אנשים מבין אותם מקבלי הצדקות, שמצאו רעיון נפלא להוציא כספים במרמה, הם היו באים כמה פעמים אל הרבי לבקש צדקה - כל פעם עם סיפורים אחרים, כשהם לבושים כל פעם עם מלבושים אחרים - וכך הוציאו מהרבי סכומים גדולים לצדקה.

יום אחד הבחינו הגבאים באדם אחד שהגיע לבקש מהרבי צדקה, לאחר שכבר בשבוע שלפני זה הגיע לבקש וקיבל מהרבי סכום הגון לצדקה - האדם הזה הגיע שוב במלבושים אחרים וסיפר סיפור אחר לגמרי שהוא צריך צדקה לצורך מטרה אחרת לגמרי - בשבוע שעבר היה זה חתונה, ועכשיו זה בר מצוה וכו' וכו'. הגבאים שהבחינו בתרמית, התרגזו מאוד על חוצפתו של היהודי, אמנם כמובן לא יכלו לעשות שום דבר נגד רצון הרבי, והרבי נתן לו שוב סכום הגון בלא שום סימן שהוא יודע שהוא מרמה אותו ושהוא כבר היה אצלו בשבוע שלפני זה.

לאחר שיצא האדם הזה מבית הרבי, ניגש אחד המקורבים ושאל את הרבי "האם אין הרבי זוכר את האדם הזה שכבר היה כאן לפני שבוע וקיבל סכום הגון?? אמר לו הרבי "בודאי שהנני זוכר, והלא אין מאז שהיה כאן יותר משבוע, ומה חשבתם שאינני זוכר שכבר היה כאן?!". ושאלו הגבאים בתמהון "א"כ למה נתן לו הרבי שוב סכום הגון?" והשיב הרבי "הלא עצם הדבר שהוא יכול לבוא לכאן, ואני יכול לתת לו הרגשה טובה כאילו שאיני מכירו וכאילו שלא עליתי על הרמאות שעשה לי, זה גופא הוא חסד גדול, שבזה הוא חושב לעצמו שהצליח להערים עלי ולצאת מכאן עם עוד כסף"...

פעם נכנס עשיר אחד אל כ"ק מרן האדמו"ר מסקולען זי"ע בערב יו"ט, ונתן להרבי סכום הגון ביותר עבור צרכי יו"ט, ובעת שנתן את הכסף להרבי, התנה ואמר שהכסף הזה הוא נותן אך ורק עבור צרכי יו"ט של הרבי בעצמו ולא למטרה אחרת כלל וכלל. הרבי הודה לו על כך מאוד מאוד, ונפרד ממנו לשלום.

אחר כך, קרא הרבי לאחד מבניו, ונתן לו חלק נכבד מהכסף שקיבל מהעשיר הזה, וצויה עליו להעביר את הכסף לעני אחד עבור צרכי יו"ט, וכך עשה.

עם הזמן נודע לו לאותו עשיר על מעשהו של הרבי, והלה נרגז מאוד, וחזר ונכנס אצל הרבי ושאל אותו "למה נתן הרבי חלק מהכסף לעני אחד, הלא התניתי מפורשות שהכסף הוא לצרכי יו"ט של הרבי בעצמו?!". מיד אמר לו הרבי כשבת שחוק על פניו "וכי אתה יודע מה הן הצרכי יו"ט שלי?..."

פעם נכנס אחד אל כ"ק מרן האדמו"ר מסקולען זי"ע, והציג את עצמו שהוא נכדו של אותו יהודי שהכניס אוכל לבית האסורים בעת שהרבי ואביו כ"ק מרן האדמו"ר בעל "נועם אליעזר" מסקולען זי"ע היו אסורים שם.

כשמעו הרבי את דבריו, הגיב ברוב התפעלות ואמר "אזוי?! אזוי?! מאוד יפה, יישר כח! אני שמח לפגוש אותך". לאחר זמן כשיצא הלה מחדר הרבי, הבחין אחד הבנים שהרבי מחייך לעצמו ושחוק, והגם שדרכו של הרבי היה להיות תמיד בשמחה, אבל מ"מ לא היה דרכו בכך לשחוק לעצמו.

ניגש הבן הזה אל אביו הרבי ושאל אותו "מה זה ועל מה זה, למה הרבי מחייך כן אל עצמו", והשיב לו הרבי, "הראית מי היה כאן מקודם?", השיב הבן ואמר "כן", שאל הרבי "וכי שמעת מה שאמר פלונזי?", אמר הבן שוב "כן", ושוב שחק הרבי, שאל הבן את אביו "מה פשר השחוק, וכי אין זה דבר יפה ונחמד מה שזקנו עשה שהביא את האוכל להרבי ולאביו הרבי זי"ע בבית האסורים?", נענה הרבי במתק לשונו ואמר לבנו "מתי היה לנו אוכל בבית האסורים?!..."

אכט רבי'ס...

מתוך שיעור פרקי אבות

בביהמ"ד דחסידי וויזשניץ-מונטריאל

ש"ק פרשת ראה תשע"ט

בראשות כ"ק אדמו"ר מוויזשניץ-מונטריאל שליט"א

איידער איך בין מסיים, וויל איך זאגן א זאך וואס ליגט מיר אויפן הארץ, און איך האף אז קיינער וועט נישט זיין ברוגז.

דער רבי זי"ע האט איבערגעלאזט אכט ממלאי מקום - אכט רבי'ס - איש על מחנהו ואיש על דגלו, כולם אהובים כולם ברורים וכולם עושים רצון קונם, אבער די רבי איז היסטארי - היה ולא יהיה - דאס איז געווען און וועט מער נישט זיין - דער מין פראדוצירט מען מער נישט - די זעלטענע צאמשטעל - די קאמבינאציע פון "והנה טולם מוצב ארצה" און "וראשו מגיע השמימה" - דאס איז בימים ההם אויך געווען א חידוש!

מ'הערט אמאל שמועסן וועגן די נייע רבי'ס - מ'וויל מאכן א מצב - מ'געבט א זאג - "יענער רבי איז אינגאנצן זיין טאטע!"... - "און יענער רבי - ווען איך פאר אהין, פיל איך ממש ווי דער רבי זי"ע לעבט!" - **באבע מעשיות!** - אלע ווייסן ווי ווייט די רבי זי"ע האט פיינט געהאט די זאכן! אז מ'וועט נעמען אלע אכט רבי'ס און זיי צאם נייען - וועט עס זיין א בחינה ווי מ'זאגט פונעם בעל שם הקדוש זי"ע - "מתי יגיעו מעשי למעשי אבותי" (גייעו' מלשון 'גגיעה') - כאטש א נגיעה...

פאר וואס זאג איך ענק דאס? - נאר ווי דערמאנט, איז כולם אהובים - טייערע יודן! - ווען דער רבי זי"ע האט מייסד געווען בתי מדרשים אין פארשידענע שטעט, און האט אוועקגעשטעלט דארט מוסדות התורה און אלע באקוועמלעכקייטן, און האט אהינגעשיקט א זון, אז ער זאל פירן די קהילה און די מוסדות - איז דאס קלאר, אז די רצון פונעם רבי'ן איז געווען, אז אין דעם שטאט, זאל **דער** זון זיין ממלא מקומו במלוא מובן המילה! - דאס מיינט נישט אז מ'קען נישט אריינטרעטן צו א צווייטער רבי - נאר אדרבה - דאס איז די שיינקייט פון וויזשניץ, אז יעדער פילט זיך באקוועם אריינצוגיין צו א צווייטער רבי - די רבי'ס אליין פילן זיך באקוועם צו גיין איינער צום צווייטן, און צו פירן צוזאמען איינער מיטן צווייטן - אבער **ווי באלאנגט מען??** - ווי איז מען ראש השנה? - ווי איז מען יום כיפור? - ווי איז מען שמחת תורה? - ווי קוויטל'ט מען זיך? - ווי מאכט מען פאות? - ווי לייגט מען תפילין? - ווי שליסט מען שידוכים? - אוודאי איז מער אינטרעסאנט צו פארן צו א רבי - אז מ'וואוינט אין אמריקא איז דאס זייער עקסטייטיב - מ'גייט מאכן א נסיעה קיין קאנאדא צו לייגן תפילין ביים רבי'ן. וויל איך ענק פערעגן - פאר דאס ביסל אינטרעסאנטקייט איז דען ווערט צו טאן קעגן די רצון פונעם רבי'ן? - אין חידוד האט ער אויך אוועקגעשיקט דאס איז קלאר אז די רצון פונעם רבי'ן איז געווען מ'זאל לייגן תפילין ביים רבי'ן אויפן פלאץ - דארט ווי די דאוונטס און דארט ווי די שיקסט אין די מוסדות, און נאכדעם קענסטו מאכן א נסיעה ארום די גאנצע וועלט אפנעמען מזל טוב פון אלע אכט רבי'ס.... און במיוחד דא אין מונטריאל - דאס האט געקאסט דעם רבי'ן זי"ע א שטיק מסירות נפש! - אוועקגעשיקט א קינד אזוי ווייט אוועק! - און אזא באלבטער קינד! - יעדער וואס קומט נאר אין די ד' אמות פונעם רבי שליט"א, האט אים ליב אהבת נפש! - און כמים הפנים אל פנים - יעדער פילט אז די רבי איז זיין בעסטער חבר! - די רבי האט אויפגעהויבן די גאנצע שטאט! - ענדלעך האט מונטריאל א רבי! - יונגעלייט - לאו דוקא וויזשניצער חסידים - האבן ווי זיך אנצוארעמען! - בחורים האבן א מצב! - די רבי קוועלט אין עולם העליון! - לא לריק יגעתי! - און יעדער וואס וועט צוגעבן צו די הצלחה, וועט אוודאי מחי' זיין די רבי אין גן עדן! מ'האלט יעצט פאר די הייליגע טעג - יעדער וויל - יעדער בעט - אז די רבי זאל זיין פאר אים א מליץ יושר - וואס קען זיין א בעסערע צינור ממשיך צו זיין די השפעות, ווי צו טאן די רצון פונעם רבי'ן זי"ע...

ווייל ער איז מיין ברודער...

יהודי אחד המתגורר בלונדון סיפר סיפור נפלא, שלפני תשעה באב, שאל את כ"ק מרן האדמו"ר מוויזשניץ-לונדון שליט"א, אם בשנה זו, שתשעה באב חל בשבת קודש והוא נדחה ליום ראשון, אם יש מקום להקל שאשה מעוברת לא תצטרך להתענות, והשיב הרבי, שאמנם בין הפוסקים יש הרבה שמקילים באופן כזה, אמנם בהיות שאבי הרבי מוויזשניץ זי"ע היה מורה שכן להתענות, על כן תנסה האשה להתענות עד כמה שהיא יכולה. בבוקרו של יום התענית בתשעה באב נדחה, נשמעו נקישות על דלת ביתו של אותו אברך, ובפתח עמדה ילדה גדולה ואמרה: שמי הוא האגער, וזקני הרבי מוויזשניץ שליט"א שלח אותי לשהות כאן כל היום ולעזור בכל מה שיצטרך...

ידוע שכ"ק מרן האדמו"ר מוויזשניץ-ירושלים שליט"א מתענד לעבור לעיר לייקווד - שם קנו לו בניו שטח גדול - ושם יוקם בעז"ה קרית וויזשניץ העומד תחת נשיאותו. שמעתי, שבטרם רכשו בני האדמו"ר שליט"א את השטח הזה, הם נכנסו אל דודם כ"ק האדמו"ר מוויזשניץ-וויליאמסבורג שליט"א, וביקשו ממנו טובה, היות שיש איזה אנשים - מחסידי סאטמאר - שהם רוצים לקנות את השטח הזה לצורכי מסחרם, על כן הם מבקשים מדודם הרבי שידבר עם האדמו"ר רבי זלמן לייב מסאטמאר שליט"א המתגורר גם בויליאמסבורג - ושוררת קשרי ידידות ביניהם - שיבקש מחסידיו שלא יקנו את השטח למסחרם רק ישאירוהו למענם שיוכלו לרכוש את השטח לצורך אביהם. הרבי נעתר כמונן לבקשתם, והלך לדבר עם הרבי מסאטמאר אודות ענין זה. כששמע הרבי מסאטמאר במה מדובר, אמר לו שהוא ידבר עם חסידיו על כך, ואכן הרבי דיבר עם חסידיו והכל הסתדר על הצד היותר טוב, והם הסכימו לוותר על השטח וכך נקנה השטח לאדמו"ר מירושלים.

לאחר ששמע הרבי מוויזשניץ-וויליאמסבורג שהצליח הרבי מסאטמאר לשכנע את חסידיו לוותר על קניית השטח, הלך לבקר את הרבי, ואמר לו שבא להגיד להרבי "ישר כח" מעומק לבו. הרבי מסאטמאר הסתכל עליו בתימהון ואמר לו "מדוע אתם אומרים ישר כח, אחיכם הרבי מירושלים צריך לומר ישר כח"...

אמר לו הרבי מוויזשניץ "טאקע וועגן דעם, ווייל ער איז מיין ברודער זאג איך א ישר כח" [אכן דייקא משום שהוא אחי, לזה אני אומר ישר כח]...

שמעתי שאחד שאל את כ"ק מרן האדמו"ר מוויזשניץ-בית שמש שליט"א "ווי לאנג וועט זיך האלטן דער שלום מיט די אכט וויזשניצער רבי'ס?" [עד מתי יעמוד איתן ה"שלום" המיוחד ששורר בין האחים האדמו"רים לבית וויזשניץ], והשיב הרבי "ווי לאנג מיין ברודער אין מאנסי לעבט" [כל עוד אחי הרבי ממאנסי עומד עמנו לאורך ימים ושנים טובות]...

האם הרבי נותן שיריים לעצמו?...

סיפר לי הרה"ח המפורסם הרב יעקב ולצר שליט"א מזכיר מועצת גדולי התורה ומחשובי חסידי וויז'ניץ, שלאחרונה שהה בחוץ לארץ, וכשחזר לארץ ישראל, אז מחמת שינוי הזמנים וטלטול הדרך יצא לו שלא הלך למקוה שני ימים.

מספר ר' יעקב, שבאותו יום נקרא לבוא אל בית מרן האדמו"ר מוויז'ניץ שליט"א - על ישראל הדרתו בקרית וויז'ניץ בני ברק, לאסיפה דחופה עם הרבי בעניינים הנוגעים למועצת גדולי התורה. והנה לפליאתו, בתוך שהוא מדבר עם הרבי בענייני המועצת, שואל אותו הרבי "אמור לי, איזה מקוואות יש ליד ביתך?", ור' יעקב התחיל לומר לו כל המקוואות שנמצאים בסמוך למקום מגוריו, והרבי שואל אותו "היכן עוד יש מקוה", והשאלה היתה ממש שלא ממין הענין שדיברו ביניהם מקודם, וכשגמר לומר להרבי את כל המקוואות בשכונתו, חזר הרבי לדבר עמו שוב בענייני המועצת...

סיפר לי הרה"ח ר' חיים מאיר שטערן שליט"א ה"כותב" של דברי תורתו של מרן האדמו"ר מוויז'ניץ שליט"א - על ישראל הדרתו בקרית וויז'ניץ בני ברק, שלאחרונה ערך הרבי שליט"א שבת מיוחדת לכל היתומים של חצר הקודש וויז'ניץ. באמצע הסעודה הביאו להרבי מגש גדול עם פערפל, והרבי רצה לחלק שיריים לכל ילד בנפרד. הרבי לקח כף ומילא אותו עם פערפל, ואח"כ לקח את הפערפל והכניסו לתוך כף ידו שלו, ורק אח"כ לקח את הפערפל והכניסו לתוך כף ידו של הילד שעמד לידו. הגבאי ראה את מה שעשה הרבי, ושאל את הרבי בדרך צחות "האם הרבי נותן שיריים לעצמו?" אמר לו הרבי בפשטות "רציתי לראות אם הפערפל אינו יותר מידי חם, ולכן לקחתי אותו קודם בידי, ורק כשראיתי שזה לא כל כך חם, הכנסתי את זה לתוך כף ידו של הילד..."

סיפר לי הרה"ג רבי ישראל מייער שליט"א דומ"ץ וראש ישיבת וויז'ניץ באשדוד, שלאחרונה הוא חיתן את אחד מילדיו, וכאשר נכנס אצל הרבי שליט"א לקראת החתונה, עיין הרבי בהזמנת החתונה, והתחיל לשאול אותו על המחותנים ועל זקניו של המחותן, והמשיך לומר שהמחותן שלו הוא נכד של ה"חתם סופר" ז"ע וכו', והיה זה לפלא שהרבי עיין זמן רב כל כך בהזמנה והתעניין בכל פרט ופרט.

כשיצא מחדר קדשו של הרבי, ניגש הדומ"ץ אל הגבאי ואמר לו בהתפעלות: נפלא היה המחזה לראות את הרבי מתעניין בכל פרט ופרט בהזמנה, ובאמת לא זכיתי להבין איך יש לו זמן וכח לכל זה, הלא נכנסים כאן עשרות אנשים עם הזמנות בכל יום.

אמר לו הגבאי: ברצוני לספר לך דבר מעניין ולגלות לך סוד - דע, ההזמנה הזאת שנתת להרבי, כבר קיבל הרבי היום בפעם השלישית, כי כשעה קודם שנכנסת אתה אל הרבי, נכנס המחותן שלך, וקודם לכן נכנס הסבא, ובכל פעם ופעם התעניין הרבי על המחותנים ועל היחוס מכל הצדדים ולא ראו עליו כלל שכבר יודע את כל הפרטים הדק היטב וזה לו כבר פעם שלישית ששומע את זה היום...

שמעתי מאחד, שבשבת שובה העלעל"ט בעת עריכת ה"מיטאג טיש", הבחין הרבי בשני אנשים שמתקוטטים אודות מקום אחד שעמדו שם, וכל אחד רצה לעמוד במקום המסויים הזה. לפתע קרא הרבי את אחד משני האנשים לגשת אליו, ונתן לו חתיכת חלה עם דבש, ואח"כ קרא אליו את האדם השני, וגם לו נתן חתיכת חלה עם דבש, וכאשר שני האנשים ניגשו להרבי, על כרחם הוצרכו ללכת ממקומם שעמדו שם, וכך יכלו הסדרנים לסדר את המקום שלהם על הצד היותר טוב ותשקוט הארץ...

בעל כרחי עניתי אמן...

לפני כמה שנים נסעתי לראשונה להונגריה וגליליתיה להשתטח על קברי הצדיקים הקדושים הטמונים שם, ועיקר מטרת נסיעתי היתה כדי לחפש את מצבת קבורתם של זקניי הקדושים ששימשו ברבנות בהונגריה, וכן כל הקשור למשפחתנו.

היה אחד שהתמצא בדרכים שם בהונגריה, והוא לקח אותי לכל המקומות. אחד המקומות שרציתי מאוד לבקר שם היתה העיירה "בארדיאוב", ששם היה דר זקינו של זקני הגה"צ רבי שלמה זלמן פרידמן זצ"ל אב"ד ראקושהדי, ה"ה הרה"ח מו"ה ישעיה אשר פרידמן ז"ל, שלא היה ידוע לי הרבה פרטים עליו, וכן לא ידעתי שמות אבותיו, והשתוקקתי מאוד לבוא להתפלל על ציונו, וגם לראות על המצבה אולי יתווספו לי עוד פרטים עליו ועל משפחתנו, והערכת, שמפני שהיה גר באותה עיירה, לכן מסתמא הוא גם קבור שם.

כשהגיע הזמן לנסוע לשם, התנצל הנהג שהיה מסיע אותי, שנבצר ממנו לנסוע אתי עד לשם, שכן הדרך עד שם היא דרך רחוקה מאוד, והדרך היא דרך עקלתון ולא נספיק כלום, ולכן הוא מציע לקחת אותי לכמה מקומות קרובים יותר, ששם טמונים צדיקים קדומים. מחוסר ברירה השלמתי עם המצב, אף שקצת כאב לי שלא אוכל לבדוק את מה שרציתי לבדוק כאמור לעיל, אבל בעל כרחי עניתי אמן.

בדרכינו אכן ביקרנו במקום מנוחתם של צדיקי קמאי ובמקומות מעניינים והיסטוריים, ובאחד הימים נכנסנו לעיירה "נירעדהאז", שבדרך אגב, דודי הגה"צ רבי שלום ווידער זצ"ל כיהן שם ברבנות, אך ידעתי שהוא לא קבור שם, שכן יד ביד עם ידידו הנאמן הגה"צ רבי שלום אליעזר מראצפערט זי"ע עלו על מוקדה בשנות השואה הי"ד.

בהסתובבי שם הבחנתי במצבה שכתוב עליה ששם נטמנה דודתי הרבנית אסתר בלומא ווידער ע"ה, אשת דודי הנ"ל, בת הגה"צ רבי יצחק אייזיק פרידמן זצ"ל אב"ד נירעדהאז. אח"כ ראיתי מצבה שכתוב עליה "פ"נ מרת שרה אשת הרה"ח ר' ישעיה אשר פרידמן" ... לא חשבתי שיש לזה איזה שייכות עמי, ומכל מקום התעורר בקרבי הרגש שעל הצד שכן, אגיד איזה קפיטל תהילים. אח"כ הלכתי לבית החיים הסמוך לזה, והסתובבתי שם, וראיתי מצבה שכתוב עליה "פ"נ הרה"ח ר' ישעיה אשר פרידמן ז"ל" ... ושוב, לא חשבתי לרגע שיש לזה איזה קשר עמי, אבל גם כעת עלה בלבי איזה הרגש, והדלקתי נרות והתפללתי שם.

כשחזרתי לביתי התקשרתי לכמה קרובים ישישים - ובראשם הרה"ח הישיש מו"ה משה ארגעל שליט"א מחשובי חסידי טאהש - ולאט לאט התבהרה לה התמונה כולה וההשגחה העליונה הצרופה - וכך סיפרו לי - זקינו ר' ישעיה אשר אכן היה דר רוב ימיו בבארדיאוב, אך בסוף ימיו מתה עליו אשת נעוריו ל"ע, ואח"כ נשא בזיווג שני את האשה מרת שרה ע"ה מהעיר נירעדהאז, ואף עבר לדור שם, ושם חלקת מחוקק ספון - ונמצא שהמצבה שראיתי ממרת שרה ע"ה, היא אשתו בזיווג שני, והמצבה של ר' ישעיה אשר פרידמן, אכן הוא הוא המצבה של זקינו ר' ישעיה אשר ז"ל, שבעבורו רציתי להרחיק נדוד עד לבארדיאוב...

והדבר מפליא מאוד לראות עין בעין את ההנהגה העליונה, שמנעה ממני לנסוע ל"בארדיאוב", שכן שם "לא" אמצא את קברו של זקני, וסיבבה ההשגחה שאכנס בדרכי לנירעדהאז - ממש שלא במתכוין - ו"שם" דווקא - למצוא את קברו של זקני - כי "אלקים חשבה לטובה"...

השלש סעודות היה מאד פארשלעפט...

לפני כמה שבועות השתתפתי באיזו שמחה, ופגשתי שם את הרה"צ רבי חיים מאיר האגער שליט"א בנו יחידו של כ"ק מרן האדמו"ר מוויזשניץ-וויליאמסבורג שליט"א, ואמר לי שהוא מקוה למצוא אותי בלייקווד בקרוב, בעת שישהה שם עם אביו הרבי שליט"א, שאמור לשבות בשבת קודש פרשת ויגש בעיר התורה לייקווד. אמרתי לו שהמקום בו ישבתו בשבת ויערכו את השולחנות הטהורים הוא רחוק מאוד ממקום מגורי, ולא שייך שאלך לשם ברגל בשבת קודש, אך הוספתי ואמרתי לו, שיתכן שכשיסיימו אצלינו בבית המדרש שלש סעודות ומעריב, אסע לשם ואשתתף בשלש סעודות של אביו הרבי.

כשמע הרה"צ רבי חיים מאיר את הרעיון שלי לבוא לשם במוצ"ש, אמר לי "כנראה שעד שתצליח לבוא לשם, כבר יהיה האולם סגור, שכן בודאי ידוע לך שבוויזשניץ הזמן של מוצאי שבת הוא מוקדם מאוד - הרבה לפני הזמן של רבינו תם - וא"כ עד שיסיימו אצלכם שלש סעודות ומעריב, כבר יהיה הרבה אחר הזמן".

אמרתי לו, שזכורני מלפני הרבה שנים, בעת שזקנו כ"ק מרן האדמו"ר מוויזשניץ-מאנסי זי"ע שהה בשבת קודש בלייקווד, ציוה על חסידיו והזהירם מאוד, שהגם שבוויזשניץ הזמן של מוצאי שבת הוא מוקדם ביותר, ומביאים את הנרות להשולחן בשלש סעודות הרבה לפני זמן רבינו תם, אך מפאת כבודו של ראש הישיבה הגאון האדיר רבי אהרן קוטלר זצ"ל, שנהג להמתין לזמן רבינו תם, הינו מבקש שאף אחד לא יעשה שום מלאכה עד הזמן של רבינו תם, ואכן באותה שבת לא הביאו את הנרות להשולחן עד לזמן של רבינו תם (וכבר הובא סיפור זה בגליון "נועם שיח" מס' 40, 96).

כשמע הרה"צ רבי חיים מאיר את דבריי, השתומם מאוד, ואמר שבלי ספק שאביו הרבי שליט"א אינו יודע מזה, וביקש ממני שאמסור לאביו העתק מהגליון "נועם שיח" הנ"ל בה הובא הסיפור הזה, ואכן מילאתי את בקשתו ושלחתי להרבי העתק מהגליון.

לאחר השבת פ' ויגש בה שהה האדמו"ר מוויזשניץ-וויליאמסבורג שליט"א בלייקווד, פגשתי חסיד וויזשניץ אחד, ושאלתי אותו איך עבר עליהם השבת, ואמר לי, שהיה להם שבת מיוחדת מאוד, והכל היה על הצד היותר טוב - רק דבר אחד היה מוזר - שהשלש סעודות היה מאד "פארשלעפט" - שרו עוד ניגון ועוד ניגון, ועד שהביאו את הנרות להשולחן, היה כבר הרבה לאחר הזמן הקבוע. כשמעתי את דבריו, חיכתי, ואמרתי לו "איך בין שולדיג" [אני אשם בכך]...

שמעתי אימרא נפלאה מאת כ"ק מרן אדמו"ר מוויזשניץ ירושלים-לייקווד שליט"א, וכך אמר במתק לשונו: האם שייך כבוד יותר גדול לאב - מזה שלאחר פטירתו חיים כל בניו אחד עם השני בשלום ושלוה, ובפרט כשהאב השאיר אחריו ברכה שמונה ממלאי מקומות - אכט רבי'ס! - וכולם בשלום אחד עם השני באהבה ואחוה ושלוה וריעות אמיתי! ויש לומר רמז נאה לכך, דהנה אמרו חז"ל (ראה מס' עירובין דף י"ג ע"ב): כל הבורח מן הכבוד הכבוד רודף אחריו, האבא - כ"ק מרן הגה"ק מוויזשניץ זי"ע - היה כל ימיו בורח מן הכבוד, ואמרו חז"ל "הכבוד רודף אחריו" - "אחריו" - היינו לאחר פטירתו!...

אתה עושה דבר מאוד טוב...

לפני זמן לא רב נפטר הרה"ח הישיש ר' יהושע יאקאבאוויטש ז"ל, שבמקורו היה מחסידי בעלזא, והוא עצמו היה ג"כ דבוק לצדיקי בית בעלזא. כשעבר להתגורר באמריקא, התדבק ביבלח"ט כ"ק מרן האדמו"ר מראחמיסטריווקא-ארה"ב שליט"א ונעשה חסיד מופלג של הרבי במלוא מובן המילה, הוא לא החסיר שם שום תפילה בשבתות וימים טובים ושום טיש, אפילו טיש שהתקיים בימות החול, בכל עת עריכת השולחנות היה עומד ליד הרבי, ומשתתף מתחילה ועד סוף, והגם שלכל הדעות היה הוא "הזקן המופלג ביותר" מכל אלו שהיו נוכחים בעת הטיש, בכ"ז היה נוהג לעמוד על רגליו כל הזמן ביראת הכבוד מופלגת. בעת שהרבי הבדיל על היין במוצאי שבת, היה זה מחזה משעשע משובב לב לראות את ר' יהושע נדחף בין כל הבחורים לראות היטב את הרבי כשהוא מבדיל על היין.

כשספרו לרבי שליט"א על פטירתו של ר' יהושע ז"ל, התבטא הרבי בענוותנותו ואמר "אה! א גרויסער בעלזער חסיד"...

לפני הרבה שנים קניתי קאפל [כפה] חדשה לכ"ק מרן האדמו"ר מראחמיסטריווקא-ארה"ב שליט"א. כשנכנסתי לביתו נאווה קודש ומסרתי לו את הכפה, לבשה הרבי מיד, והתבטא בהנאה שזה ממש כמדתו שהוא צריך לה והוא עומד מאוד טוב על הראש, וכלל לא עלתה על דעתו שקודם לכן ביררתי היטב את מידת הכפה של הרבי ואיזה סוג כפה הרבי לובש. הרבי נשאר לבוש עם הכפה החדשה, והישנה נשאר על השולחן. מיד שאלתי את הרבי אם אני יכול לקבל את הכפה הישנה שלו, הסתכל עלי הרבי במבט תמה ושאל "בשביל מה אתה צריך כפה ישנה?", ולא עניתי לו, ומיד אמר הרבי "אם אתה רוצה את זה, אז תקח אותו"...

זכור, היה הרה"ח ר' יהושע יאקאבאוויטש ז"ל - כשהגיע להתגורר באמריקא - חסיד מופלג דבוק בכ"ק האדמו"ר מראחמיסטריווקא שליט"א. פעם בעת שר' יהושע שהה באנטווערפען, נכנס אל כ"ק הרה"ק רבי יענקעל'ע מפשעווארסק זי"ע, ושאלו הרה"ק, "היכן אתה מסתובב באמריקא? היכן אתה מתפלל?", השיב לו "אצל הרבי מראחמיסטריווקא". אמר לו ר' יענקעל'ע "אתה עושה דבר מאוד טוב, אני מכיר אותו - את הרבי מראחמיסטריווקא - מאוד טוב, כשהייתי מגיע לשיכון סקווירא, הייתי מתאכסן בביתו, הוא תלמיד חכם גדול מאד וירא שמים אמיתי"...

אדם כזה אין לו עוונות...

בעת ששהה מרן האדמו"ר מוויז'ניץ שליט"א לאחרונה בארה"ב, מיהר הרבי בעת תפילת שחרית באחד מימות החול, כדי להספיק להתפלל בזמן תפילה. לאחר התפילה אמר הרבי, שבוויז'ניץ היה הידור ביום שמניחין תפילין להתפלל בזמן תפילה (לאפוקי בשבתות וימים טובים). שאל אחד את הרבי: וכי רק "הידור" יש בזה ולא "קפידא"? אמר לו הרבי: **"קפידא"??** - "קפידא" יש רק אחת, נישט וויי צו טאן א איד...

באחת השבתות ששהה מרן האדמו"ר מוויז'ניץ שליט"א בארה"ב, אמר הרבי בעת עריכת השולחן את האימרא הידועה בשם צדיקים על הנאמר במשנה במסכת אבות (פ"ג, מ"א): סייג לחכמה שתיקה, שה"סייג" לחכמה היא ששוקקים בעת ששומעים חרפתם - ומהו ה"חכמה" עצמה? - ואמרו, שהחכמה עצמה היא שלא יפריע לו כלל מה שמדברים עליו...

כשגמרו את הטיש והרבי הלך לאכסניה שלו, שאל אחד המלווים את הרבי, שהרי ידוע מה שאמרו חז"ל (עי' מס' ר"ה דף י"ז ע"א) שהמעביר על מידותיו והוא שומע חרפתו ואינו משיב, יש לו כפרת עוונות (ועי' נועם שיח פרשת נח תשע"ז, מס' 64). ושאל הלה, אם כדברי הרבי שהאדם החכם לא יפריע לו כלל מה שמדברים עליו, האם בכהאי גוונא יהיה לו ג"כ כפרת עוונות? והשיב הרבי "אדם כזה - אין לו עוונות..."

לאחרונה התפלל מרן האדמו"ר מוויז'ניץ שליט"א תפילת שחרית עם מנין בבית אביו זי"ע. לאחר אשרי ובא לציון, הלך הרבי ללוות את הספר תורה חזרה לארון הקודש, ובדרכו עבר ליד החזן שהיה אז באמצע אמירת קדיש מתקבל. כשהבחין החזן שהרבי עומד לידו, לא רצה שהרבי ימתין עבורו בעת שפוסע לאחוריו באמירת "עושה שלום", ולכן התחיל לומר "עושה שלום" מבלי לפסוע לאחוריו, אך אז ניגש אליו הרבי במהירות, ותפס אותו בשתי ידיו, והתחיל ללכת עמו לאחוריו ג' פסיעות...

סיפר לי אחד הדר בבארא פארק, שבשנה שעברה הגיע לארץ ישראל, ושהה על ראש השנה במחיצת מרן האדמו"ר מוויז'ניץ שליט"א. ימים אחדים קודם ראש השנה נכנס אצל הרבי עם קוויטל, וכמוכן היה שם קהל גדול שרצו להיכנס אצל הרבי, והרבי קיבל את הקהל עד לשעות המאוחרות של הלילה.

מספר היהודי, שכשיצא מחדר הרבי, נשאר בחדר ההמתנה, ושם ישב ודיבר עם בנו של הרבי הרה"צ ר' יעקב מרדכי שליט"א. בשעה מאוחרת בלילה, כשהרבי גמר לקבל את הקהל, יצא הרבי מחדרו, ואז ניגש אליו בנו הנ"ל ורצה לשוחח עם אביו משהו, אך הרבי הבחין שהיה באמצע שיחה עם החסיד הנ"ל, ואמר הרבי לבנו "דו האלט דאך אין מיטן רעדן מיט איינעם!" השיב בנו ואמר "ס'גוט", אמר לו הרבי "ס'נישט גוט! - אתה באמצע שיחה - אני יכול להמתין" - והרבי שלח אותו בחזרה לגמור את השיחה עם האדם...

סיפר אחד מחסידי וויז'ניץ המתגורר בעיר ציריך שבשווייץ, שלאחרונה קיבל טלפון, וכשהוא הרים, הופתע לשמוע את קול רבו ה"ה מרן האדמו"ר מוויז'ניץ שליט"א - על ישראל הדרתו בקרית וויז'ניץ בני ברק, והרבי אומר לו שכעת נמצא אדם חשוב בעירו - ופרט לו את השם של אחד האדמו"רים החדשים (שאין לו שום שייכות לוויז'ניץ) - וכדאי להיכנס אליו עם קוויטל...

סיפר לי הנגיד החסיד ר' יוסף הערצאנו הי"ו, בעל האכסניה בבארא פארק של מרן האדמו"ר מוויז'ניץ שליט"א, שלאחרונה, בעת ששהה הרבי בארה"ב לכמה שבועות, התאכסן אצלו בימות החול, ובשבתות שהה הרבי בין ההרים ביחד עם חסידי וויז'ניץ.

והנה לפי התוכנית היה אמור הרבי לצאת מבית האכסניה כבר בליל שישי, אבל מחמת עיכוב כל שהוא, התעכב הרבי בביתו בלילה ויצא לדרכו רק ביום שישי. כשהחליטו להישאר שם עוד לילה, התבטא הרבי באזני בעל האכסניה בחיך "דו קענסט נישט פטור ווערן פון מיר"...

חלמה שוב שאביה מתאונן מרות...

בליל שב"ק העעל"ט בעת התפילה, הבחנתי באחד המתפללים בבית מדרשונו שהוא אומר קדיש יתום, והיה זה לפלא בעיני, שכן ידעתי שהלה אינו באמצע השנה על הוריו ואין לו יארצייט כעת, וכמו כן הוא אינו "קדיש זאגער".
לאחר התפילה ניגש אלי אותו מתפלל, וסיפר לי סיפור נפלא בהתרגשות נוראה, וכך סיפר לי:

לפני כמה חדשים נפטר חמי ז"ל - שבדרך אגב התגורר בבית אחד ביחד עם כ"ק הרה"ק מריבניץ זי"ע ברוסלאנד - והוא השאיר אחריו שני ילדים, בן אחד המתגורר בארץ ישראל, ובת אחת - ה"ה אשתי - המתגוררת בחוץ לארץ. אתמול בלילה חלמה אשתי, שאביה הגיע אליה ומתאונן, למה אף אחד אינו אומר אחריו קדיש. היא התעוררה בבהלה ומיד חזרה ונרדמה, לאחר זמן מה חלמה שוב שאביה מתאונן מרות שאף אחד אינו אומר אחריו קדיש, ויש לו מזה עגמת נפש נוראה עד למאוד. אשתי התעוררה שוב בבהלה גדולה, ומיד התקשרה לאחיה שבארץ ישראל ושאלה אותו אם הוא אומר קדיש אחר האב. השיב האח בהשתאות, שאכן עד היום אמר קדיש כרגיל, אך כעת הוא נמצא בבידוד בביתו מחמת וירוס הקורונה, ולכן הוא מתפלל בבית ביחידות ואינו אומר קדיש, וממילא - אומר האיש - אני אומר כעת קדיש לטובת נשמתו של חמי ז"ל...

שמעתי סיפור נחמד על כ"ק האדמו"ר מסקולען שליט"א השווה כעת בחודשי הקיץ למנוחה בעיר קרית יואל במאנארא, וכך סיפרו:
כשהגיע הרבי לקרית יואל, נכנס לבקר את כ"ק האדמו"ר מסאטמאר שליט"א, ובתוך הדברים אמר לו האדמו"ר מסקולען: היות ונכנסתי לעירכם, אני מבקש "רשות" לערוך את ה"טישן" (ה"שולחנות") בעיר.
אמר לו האדמו"ר מסאטמאר: דודי - מרן הגה"ק מסאטמאר זי"ע - הגיע לעיירה סאטמאר להתגורר בה אחר נישואיו, וכשהגיע לעיירה, נכנס דודי אל רבה של העיירה הגה"צ רבי יהודה גרינוואלד זצ"ל, וביקש "רשות" לדור בעיירה שלו. אמר לו הרב: כל הזמן נכנסים לפה אנשים שונים, יש כאלה שהם חלשים מאוד ביראת שמים ואידישקייט, וחלקם אף חוטאים בנפשותם רח"ל, וכלל אין עולה על דעתם לבקש ממני רשות לבוא להתגורר בעיר, ואילו כאשר הגיע צדיק ירא שמים להתגורר בעירנו, דווקא "הוא" מבקש רשות!?!...

איך וויל זיך נישט ארויפלייגן אויף יענעם...

סיפר לי אחד ממקורבי כ"ק מרן אדמו"ר מראחמיסטריווקא-ארה"ב שליט"א, שלפני הרבה שנים התקיים כולל ערב במרתף של בית הרבי שליט"א, והרבי היה מתפלל שם תפילת מנחה וערבית, והיות והאור לא היה שם כ"כ טוב, והיה המקום קצת חשוך, לכן התקינו מעל למקום של הרבי תאורה חזקה כדי להאיר את המקום של הרבי.

יום אחד הבחין הרבי שלא הרחק ממקומו יושב יהודי מבוגר ולומד, ובמקום שבו ישב האדם לא היה כל כך אור, מיד קרא הרבי למקורבו והראה לו על מקום היהודי ההוא באמרו "אני רואה ששם אין הרבה אור והוא קצת חשוך, ולכן צריכים לעשות שם תאורה חזקה כמו שעשו מעל למקומי"...

סיפר לי הרב יעקב יוסף טווערסקי שליט"א, בנו של הרה"צ ר' נחום שליט"א בנו יקירו של כ"ק מרן אדמו"ר מראחמיסטריווקא שליט"א, שאביו ר' נחום קנה דירת קיץ בין ההרים בקיץ שעל"ט, ושבעה אחד נסע לשבות בשבת קודש בביתו החדש של אביו. כשחזר לביתו, נכנס אצל זקנו הרבי שליט"א, וסיפר לו שהוא שבת במחיצת אביו ונהנה מאוד, ותיאר את היופי של הסביבה והאוויר הצח שיש שם על ההרים, והרבי הביע את קורת רוחו.

בחדר היה נוכח גם חתן הרבי הרה"צ ר' נחום שליט"א, וכששמע את דברי ר' יעקב יוסף, שאל את חותנו "אולי יסע שם הרבי לשבת קודש, וינפוש שם בצל האויר הצח ויטיב הדבר עמכם", אך הרבי סירב באמרו "יודע אני שבבואי לשם, תטרחו בכל מיני טירחות למעני, ואינני רוצה להטריח אנשים". שאלו חתנו בפליאה "הלא המדובר הוא שהרבי ישבות אצל בנו של הרבי, ובטוחני שהוא ישמח מאוד שאביו הרבי בא לנפוש אצלו, ויטרח למענו בתשואת חן ובהנאה מרובה", אך הרבי חזר שוב ואמר "איך וויל זיך נישט ארויפלייגן אויף יענעם" (אינני רוצה להיות לעול ולמשא על אחרים)...

סיפר לי אחד מחשובי חסידי ראחמיסטריווקא בלייקווד, שפעם אחת הגיע לביתו נאווה קודש של הרבי אחד מבניו עם בנו החתן - שעמד ערב נישואיו, ורצו להיכנס אל הקודש פנימה להתברך מפיו ולקבל הדרכה לקראת החתונה. אמר לו אביו הרבי שליט"א: בוא בעוד כשעה קלה - לא עכשיו.

זמן קצר אח"כ, שמע בן הרבי שמישהו דופק על דלת ביתו, וכשפתח את הדלת, השתומם לראות את אביו הרבי שליט"א בכבודו ובעצמו שבא אליו לביתו. שאל אותו בנו: למה הטריח האבא את עצמו לבוא אלי, והלא אמרתי שאחזור אליך. אמר לו אביו בפשטות: אני יודע כי עומד אתה ערב חתונת הבן, והרבה טיירות בפניך, החלטתי להקל עליך קצת כדי שלא תצטרך לצאת שוב מביתך ולבוא אלי, והקדמתי אני ובאתי אליך...

כשמינו רב חדש בביהמ"ד ראחמיסטריווקא בויליאמסבורג, נכנס הרב אצל כ"ק מרן אדמו"ר מראחמיסטריווקא שליט"א, והעתיך בפניו שאיננו חפץ לומר "שלוש סעודות תורה", והוסיף, שיש בביהמ"ד שם איזה אברכים, נכדיו של הרבי, ויכולים הם להתחלק ביניהם, וכל שבוע יאמר מישהו אחר "שלוש סעודות תורה". כששמע הרבי שליט"א את דבריו, נענה ואמר בפליאה "אברכים? - שהם יאמרו תורה? - מעולם לא היה כזה דבר! - זה לא משנה אם זה נכדי או לא - אברכים צריכים לשמוע פון עלטערע"...

שמעתי מאחורי הדלת...

בעת נסיעתי לאחרונה לארצינו הקדושה, שמחתי מאד לשמוע שעל האירון נמצא גם כ"ק מרן האדמו"ר מוויזשניץ-ירושלים שליט"א. ביררתי איה מקום ישיבתו באירון, וניגשתי אליו לבקרו, והתרגשתי לראותו מעיין בספר "נועם שיח" מהדורת "ובלכתך בדרך" חלק א', שהביא עמו על הדרך - ומדי דברי עמו, זכיתי להתבשם מאוצרותיו המלאים זיו ומפיקים נוגה, ובתוך דבריו סיפר לי כמה עובדות נפלאות על אביו מרן הגה"ק מוויזשניץ זי"ע, וכך סיפר:

פעם אחת אירע, שנכדו הרב ישראל מושקוביץ שליט"א, סיים איזה מסכת סמוך לראש השנה, והשתוקק לגשת אל זקינו הרבי זי"ע להיבחן על המסכת. כשנודע להגבאים שהוא רוצה לגשת אל הרבי, ניסו למנוע מכך, באמרום שיש עכשיו לחץ גדול ועבודה גדולה לקראת ראש השנה, ואין זה זמן נכון לבוא להיבחן על מסכת, אך ר' ישראל נכנס בעצמו אל הרבי, ושאל אותו אם הוא יכול לבחון אותו, ואמר לו הרבי שיכנס אליו במוצאי יום הקדוש, ואז יבחן אותו.

והנה במוצאי יום הקדוש כשניגש ר' ישראל אל הדלת, ורצה להיכנס אל זקינו בקודש פנימה להיבחן, לא הרשוהו הגבאים להיכנס, וצעקו עליו "איך יש לך החוצפה להיכנס אל הרבי במוצאי יום כזה, שהרי התענה כל היום, והוא חלש, ודווקא עכשיו אתה רוצה לבוא להיבחן?!", ולא הרשו לו להיכנס בשום אופן, וכשראה שאין לו שום ברירה אחרת, יצא משם וחזר לביתו. מספר ר' ישראל, שבשעה מאוחרת בלילה, הוא מקבל טלפון מאת הרבי בכבודו ובעצמו, והרבי מבקש שיבוא עכשיו לביתו. כשנכנס אל זקינו, אמר לו הרבי "שמעתי מאחורי הדלת את כל מה שאירע בינך לבין הגבאים שלא רצו להכניס אותך, וחשבתי, שאם אפתח הדלת ואכניס אותך אלי, הם יצטערו שאני לא מתחשב בדעתם ואני כן מכניס אותך, ולכן החלטתי להמתין עד שהם ילכו לביתם, ואז מיד התקשרתי אליך שתבוא אלי להיבחן"...

עוד סיפר הרבי שליט"א, שפעם אחת ישן נכדו - שהיה בחור - בבית הרבי זי"ע, והרבי ביקש ממנו שלפנות בוקר יעיר אותו כדי ללכת למקוה קודם שהוא לומד. בבוקר התעורר נכדו הבחור בשעה שמונה וחצי, והוא נבהל מאוד - מי יודע - אולי הרבי עדיין ישן בגללו, והרי הוא רצה לקום בבוקר, ולכן הזדרז מיד ונכנס לחדרו של זקינו הרבי, אך מיד בהיכנסו ראה שהרבי יושב ולומד בהתמדה. כשראהו הרבי, והבחין שהוא מלא פחד על כך שהוא לא התעורר בשעה שהוא ביקש ממנו, הרגיעו הרבי ואמר לו, שהוא כבר התעורר מעצמו לפנות בוקר, אך כשרצה ללכת למקוה, הוצרך לעבור דרך החדר שהוא ישן שם, וכן ישנו שם עוד נכדים, וחשש הרבי שאם יעבור, יהיה שם איזה רעש, ואז היו הם מתעוררים מחמת כן, ולכן - אומר הרבי זי"ע - לא רציתי שתתעורר בגללי, והחלטתי שבנתיים אתחיל ללמוד בלי מקוה...

עוד סיפר הרבי שליט"א, שבעת הלוויית כ"ק הגה"צ גאב"ד פאפא זי"ע, הלך ביחד עם אביו הגה"ק מוויזשניץ זי"ע להשתתף בהלווייתו. בעת חזרתם מהלווייה, הבחין הרבי בשני אברכים מחסידיו שהתגוררו בויליאמסבורג, ושאל אותם הרבי "וכי אין אתם מדריכים בקעמפ [מחנה] של הילדים בויליאמסבורג?" השיבו האברכים שאכן הם מדריכים בקעמפ של הילדים, ושאל אותם הרבי "היכן הם הילדים, לבד?" השיבו ואמרו לרבי "הם לא לבד, כי איזה שכן משגיח עליהם", מיד נתן להם הרבי "פסק" ושאל אותם "היתכן לעשות כזה דבר להשאיר את הילדים 'הפקר' לבדם?!", והוסיף לומר להם בתוכחת קדשו "אפילו אם תשמעו ש'משגיח' הגיע, אסור לכם להניח אותם 'הפקר', ואתם צריכים לשמור עליהם!", ואז הסתובב הרבי לעבר בנו כ"ק האדמו"ר מוויזשניץ-וויליאמסבורג שליט"א - שאז היה האב"ד בביהמ"ד וויזשניץ בויליאמסבורג והאחראי על הקעמפ - ואמר לו "אתה היית צריך להישאר עמם"...

לכו בנים...

מתוך שיחת חיזוק בקו של מערכת וויז'ניץ

לכלל בחורי וויז'ניץ בכל אתר ואתר

חודש אייר תש"פ

לאור הנסיונות עקב מצב הקורונה

בחורים יקרים! מי היה חושב או מאמין, ומי היה מעלה על דעתו, שבחודש אייר עדיין ישהו
הבחורים בבתי ולא יחזרו להיכלי הישיבות הקדושות, לא רק בחורים בודדים, אלא כלל
הבחורים מכל העולם כולו! ולא מחמת שידוך או שמחה במשפחה, אלא מפני שכל הישיבות
סגורים על מסגר ובריה, געוואלד געשריגן!!

הלא זה נראה כאילו חלמנו איזה חלום בלהות, הנה עושים כינוס לכלל הבחורים דחסידי
וויז'ניץ מכל העולם כולו, זה דבר מאוד יפה - היכן יתקיים הכינוס? באיזה מדינה? באיזה עיר?
באיזה אולם? לכל בחור יש אולם פרטי! כל אחד יושב בדד בביתו באולם שלו, וכך משתתף
בהכינוס, אני יכול להישאר בביתי בלייקווד, ולישא דברים מהאולם שלי, וכי אירע כזאת
בהיסטוריה של העם היהודי?? וכי שמענו על כינוס של ציבור שהתקיים באופן כזה??

הרבה בחורים שואלים שוב ושוב "מה רוצה הקב"ה מאתנו?" - מה אני יודע?! - ברם מה כן,
אם הקב"ה נתן לנו מצב כזה, אז צריכים לנצל את המצב הזה, לגדול עם זה ולעלות מעלה
מעלה בתוך המצב, שטייגן העכער און העכער.

נעים זמירות אומר (תהלים ל"ד, י"ב): לכו בנים שמעו לי יראת ה' אלמדכם. ולכאורה יש להבין,
אם רוצים לומר דבר טוב למישהו, לחזקו ולעודדו, האם נכון הוא שיאמר לו "בני - לך מכאן"!!?
- "לכו בנים" - והלא נכון היה יותר אם היה כתוב "בואו בנים" - בואו לכאן - תתקרבו אלי, אני
רוצה לומר לכם משהו טוב - "יראת ה' אלמדכם".

אלא נראה לומר, דהנה כשיושבים בבית המדרש - בד' אמות של הלכה - וכי "חכמה" הוא
להיות "ירא שמים"? הרי הוא יושב במקום שכולו תורה ותפילה, כמעט שאין לו סיבה לצאת
לרחוב, יש לו מגידי שיעורים מובחרים ביותר, הוא חי באוירא דקדושה עשרים וארבעה שעות
ביממה, ובודאי שבאופן זה הבחור הוא "ירא שמים", הלא אין מי שיפריע לו! ברם "החכמה"
הוא, כשצריכים לצאת מן הישיבה, וסוגרים את הגמרא. לפני חודשיים הורה הרבי "לכו בנים" -
כל הבחורים יצאו מהישיבות ויחזרו לביתם! - עכשיו הוא שעת המבחן להבחור מהי מידת
היראת שמים שלו! **כעת** מתחילים הנסיונות - כשמגיע הביתה איך הוא מתנהג שם, האם הוא
מכבד את הוריו, האם הוא מכבד את אחיו ואחיותיו, האם הוא עוזר בבית, איך הוא הולך
ברחוב, ואיך הוא מתפלל ומתי הוא מתפלל - כשנמצאים בין כותלי הישיבה אין לו נסיון של
"כיבוד אב ואם", בערב שבת מתקשרים לבית, שואלים בשלום ההורים, מבקשים אַ פֿאַר דולר,
אומרים איזה ווארט על הסדרה, ומספרים איזה סיפור קטן, און יוצא געווען! לא כן כעת
כשיושבים בבדידות בבית אחד עם האבא והאמא האחים והאחיות, וכל אחד הולך על העצבים

של השני - מ'קריכט איינער דעם צווייטן אויף די נערוון, כעת מתחיל העבודה הקשה לעמוד בנסיון כראוי...

זהו שאמר דוד המלך: "לכו בנים" - כשיוצאים מן הביהמ"ד או הישיבה, אז "שמעו לי" - "יראת ה' אלמדכם" - בזמן הזה הוא המבחן האמיתי להבחור אם הוא באמת ירא שמים, איך הוא מתנהג בבית, איך הוא מסתדר עם האבא והאמא האחים והאחיות, איך הולכים ברחוב, ובזה נמדד מידת היראת שמים האמיתית שלו.

בחורים יקרים! זה לא סוד שמרן הרבי שליט"א הוא "וועלט'ס רבי"! כל אחד רוצה לדעת מה יש להרבי מוויז'ניץ לומר בכל נידון ונידון ובכל ענין וענין באשר הוא, כל אחד מתחשב בדעתו הרחבה, וכולם מחשיבים ומעריכים אותו עד למאוד! זה באמת מאוד מעניין, הרבי שהוא הינו אחד מראשי "אגודת ישראל", ומראשי "מועצת גדולי התורה", ועל הקירות בחוצות ירושלים עיה"ק תלויים ועומדים מודעות גדולות מטעם "העדה החרדית", שם מצטטים את דברי הרבי, ומביאים את דעתו הנחרצת בענין מסויים אחד... כשהרבי שהה בשבת קודש בויליאמסבורג, רובם ככולם - כולל חסידי סאטמאר - נקבצו ובאו לך לעשות את ה"שבת" עם הרבי, מנין מגיע הגדלות הזאת? איך נעשים לרבי גדול כזה? זה מגיע מדבר אחד, זה מגיע מזה שעומדים בנסיון! דאס קומט פון רייסן שטיקער פון זיך אין אלע מצבים! - לכו בנים - יראת ה' אלמדכם, עוד עליה ועוד עליה ועוד עליה... עשרה נסיונות נתנסה אברהם אבינו ועמד בכולם, מזה נעשים "א' וועלט'ס רבי!"

בחורים יקרים! אינני אומר שזה קל, שוהים כל כך הרבה זמן סגור בבית ביחד עם בני המשפחה, יתכן שמגיע מצב שמתחשק להבחור אריין צו פליקן דעם טאטן, צו עפענען א מויל צום מאמע, אבל הדבר הכי טוב הוא "מען בייסט די ליפן און מ'זאגט צו זיך שא שא שא!!!" מזה יכולים לגדול, מזה יכולים להתעלות יותר ויותר - נסיון הוא מלשון "נס", והוא ענין הרמה והגבהה כנס הגבוהה, וכמו שנאמר בפסוק (תהלים ס', ו'): נתת ליראיך נס להתנוסס, דהיינו שכאשר עומדים בנסיון, יכולים על ידי זה להתעלות ולעמוד על נס, יכולים על ידי זה לגדול עוד ועוד.

בחורים יקרים! נצלו נא את ההזדמנות הזאת, זהו הזדמנות של פעם בחיים - חד פעמי - לכו בנים שמעו לי יראת ה' אלמדכם, לכו כולכם, וגדלו ל"גרויסע רעבע'ס!!"

הזדמנות נדירה!
 שיתת חיזוק בקי מערכת וויזניץ
 לכלל בחורים בכל אתר ואתר
 מאת הרה"ג רבי שלמה זלמן פרידמאן שליט"א
 אבר"ק סאטנב

דברי חיזוק והדרכה כיצד להתמודד עם הנסיונות
 סגנון בחקיקת הקורונה - ר"ח סיון תש"ס

בית אפרים ליובאוויטש
 ליובאוויטש
 0996551@gmail.com

ניצוצי אור מחג השבועות תש"פ

בנעילת החג שבועות. ברצוני להתחיל במילתא דבדיחותא, כמו דאיתא בחז"ל (מסכת שבת דף ל' ע"ב): רבה מקמי דפתח להו רבנן אמר מילתא דבדיחותא ובדחי רבנן.

היום ראיתי מהו פירוש "עולם הפוך ראיתי" (עי' מסכת פסחים דף ג' ע"א), בדרך כלל כשמטכוננים לומר ביום טוב "יזכור", צועק הגבאי **"קינדער ארויס"** [ילדים - החוצה], ביום טוב שבועות דהאי שתא, התפללו כאן ב"חצר" הבית המדרש, כשהתכוננו לומר "יזכור", צעק הגבאי ואמר **"קינדער אריין"** [ילדים - היכנסו]...

ביום זה - יום קבלת התורה, בודאי שזה הזמן שכל אחד משתוקק לקבל על עצמו כל מיני קבלות טובות, אחד מקבל על עצמו לסיים את הש"ס, והשני לסיים את כל ארבעת חלקי השולחן ערוך, כל אחד לפום דרגא דיליה, ובאמת איך מגיעים לזה לעמוד כל אחד בקבלה שקיבל על עצמו.

נהנה פעם התקיים מעמד סיום הש"ס במחיצת כ"ק מרן האדמו"ר מוויזשניץ-מאנסי שליט"א, ואמר הרבי אימרה נפלאה, וכך אמר הרבי:

נעים זמירות אומר (התלים י"ט, ח'): תורת ה' תמימה משיבת נפש, "תורת ה' תמימה" - כיצד יכולים לזכות ל"תורת ה' תמימה" - לסיים את כל הש"ס - ע"י "משיבת נפש", "נפש" רומז על הדיבור, וכמו שנאמר בפסוק (בראשית ב', ז'): ויהי האדם לנפש חיה, ותרם אונקלוס "לרוח ממלא", כשאדם מונע את עצמו - את דיבורו, הוא מתאפק מלדבר דברים בטלים, על ידי זה יזכה ל"תורת ה' תמימה", שיזכה לסיים את כל הש"ס, אבל אם חלילה האדם אינו נוהר בכך, הוא לא שומר על דיבורו, הוא מדבר דברים בטלים, כיצד יוכל לזכות לכך, והלא אין לו זמן ללמוד, שהרי הוא מבלה את הזמן בדברים בטלים במקום ללמוד, רק כאשר הוא "משיבת נפש", הוא משיב את עצמו ומנע מלדבר דברים בטלים, אז יהיה לו זמן ללמוד, ויוכל לזכות לסיים את כל הש"ס.

והמשיך הרבי שליט"א ואמר: בזה אפשר לפרש את הסיפור הידוע (מסכת שבת דף ל"א ע"א), שגוי אחד הגיע להלל ואמר לו שהוא רוצה להתגייר על מנת שילמדנו כל התורה כולה כשהוא עומד על רגל אחד, ולמדו הלל את הפסוק (ויקרא י"ט, י"ח): ואהבת לרעך כמוך, מה דעלך סני לחברך לא תעביד.

ולאוראה הדברים טעונים ביאור, כיצד שייך הדבר ללמוד את כל התורה כולה כשעומדים על רגל אחת, מה היתה כוונת הגר שביקש דבר מוזר כזה. ברם נראה לומר, שכונת הגר הייתה, הוא ביקש מהלל רגל אחת - היינו יסוד אחד שעליו יעמוד, ועל ידי זה יוכל ללמוד את כל התורה כולה. אמר לו הלל, מה דעלך סני לחברך לא תעביד, אל תצער את השני כמו שאתה לא רוצה שיצער אותך.

ובאמת, איך מגיעים לכך לא לצער את השני, אם האדם נוהר שלא לדבר דברים בטלים, אז הוא לא יבוא לצער את השני, וממילא, כשהאדם ישמור את דיבורו שלא לדבר דברים בטלים, ועל ידי זה יצא מלפגוע בחברו ולצער אותו, אזי יהיה לו זמן ללמוד. נמצא ששמירת הדיבור הוא היסוד הגדול אשר על ידה יוכל לזכות ללמוד ולקנות את כל התורה כולה...

היום - ביו"ט שני של שבועות, חל יומא דהילולא הארבעים של מו"ר הגה"צ אב"ד מאטערסדארף זי"ע בעל "שם משמאל", שבילדותי וקצת בשנות בחרותי למדתי אצלו בחיידר ובמתיבתא, וזכיתי לשמש אותו מזמן לזמן גם בהיותי ילד ואח"כ בהיותי בחור.

סיפר לי נכדו הגאון הגדול רבי דוד שוסטאל שליט"א ראש ישיבת בית מדרש גבוה דלייקווד, שפעם הגיע אחד לזקנו הגה"צ אב"ד מאטערסדארף זי"ע, ובירר אודות בחור אחד בנוגע לשידוך, ושאל כל מיני פרטים עליו, והרב השיב לו על הכל דברים טובים מאוד. אח"כ, שאל האיש הזה - שהיה "בעלבתישער איד" - את הרב אם הבחור יהיה מוכשר ברבות הימים גם בענייני מסחר, והרב השיב "אינני יודע". היהודי קיבל את התשובה בתור תשובה לגיטימית, שבאמת אי אפשר לדעת אם הבחור יהיה מוכשר בענייני מסחר.

אח"כ נועד האדם עם חתנו של הרב הרה"ג ר' שמחה בונם פישר זצ"ל, והתאונן בפניו למה חותנו הרב עונה תשובות כאלו כשמבררים בנוגע לשידוך, ואומר ש"אינני יודע", אז הלך חתן הרב ושאל את חותנו במה דברים אמורים, והרב ענה לו שהיהודי בירר אצלו בענייני מסחר, "ובאמת שאינני יודע אם הבחור מוכשר בענייני מסחר" - אמר הרב - "וכי יד ורגל לי בענייני מסחר??"

ביום הכיפורים של אותה שנה, ניגש הרב בעיצומו של יום כמה פעמים אל אותו בחור, וביקש את סליחתו שמא יצא פגיעה כל שהוא על ידי תשובתי, ואמר לו שהוא מתפלל ביום הכיפורים בעד כל התלמידים הבחורים, ובמיוחד הוא מתפלל עבורו, ואכן זמן קצר אח"כ זכה הבחור לבוא בקשרי שידוכין על הצד היותר טוב.

זכרונני, שביום שנעשיתי "בר מצוה", היה מזג אויר קשה מאוד, שלג קרח וקור, והיה סכנה ללכת ברחוב. והנה בישיבה היה נהוג, שביום שנעשה בחור "בר מצוה", הוא מביא "לחיים" בישיבה, והוא נכנס לכל רבותיו שלמד אצלו, ומכבד אותם במזונות ו"לחיים", ומקבל מהם ברכות לרוב, ואח"כ, אם היה שעת הכושר, היו נכנסים אל הרב אב"ד מאטערסדארף ג"כ לכבד אותו ב"לחיים" ולהתברך. באותו יום לא הגיע הרב להישיבה, כאמור שהיה שלג גדול ברחוב וקור, ולכן החלטתי ללכת לביתו ולהתברך לכבוד היום הגדול שלי.

לקחתי את המזונות וה"לחיים", וכשפסעתי החוצה, החלקתי מחמת השלג, וכל המזונות נפל על הארץ וכן הבקבוק עם ה"לחיים" נשבר, ומשכך, כבר לא הלכתי לבית הרב. זמן קצר אחרי זה, סיפרתי להרב את כל השתלשלות העניינים, ואמרתיו לו שמאוד רציתי לבוא אליו לכבד אותו ב"לחיים" ולהתברך לכבוד ה"בר מצוה", רק לא אסתייעא מילתא. כששמע הרב את דבריי, חייך בטוב לבו, ואמר לי "עדיין לא מאוחר, כי אתה עדיין 'בר מצוה'..."

ובדרך אגב, בשבת שלאחר ה"בר מצוה", התקיים בבהמ"ד קידושא רבא לכבוד השמחה, ועדיין היה בחוץ שלג גדול ורוחות חזקות, והתרגשתי מאוד כשלתע הופיע בהדרתו להשתתף בשמחתי, בנו של אב"ד מאטערסדארף, ה"ה הגה"צ אב"ד מאטערסדארף בעל "בנין שמחה" זי"ע (נסתלק ר"ח סיון תשע"ה), ששימש אז כראש הישיבה, והוא הגיע מקצהו השני של העיר במזג אויר סוער שכזה. כשהתחלתי להגיד את הפשעטל, התחילו הבחורים לשיר באמצע כנהוג, אך אבי מורי ז"ל ביקש מהם שיניחו לי לומר את הדרשה ולא ישירו באמצע, אך כשהמשכתי לומר את הדרשה, התחילו הבחורים שוב לשיר ולא הניחו לי לומר את הדרשה, ואז קם אבי וביקש מהבחורים, שלכבודו של הרב שהגיע במסירות נפש במזג אויר שכזה מקצהו השני של העיר, הוא מבקש שלא יפסיקו אותי מלדרוש, כדי שהרב לא יחזור לביתו בידיים ריקות - ואכן מאמציו נשאו פרי, והבחורים ניאותו לבקשתו של אבי ולא הפסיקו אותי בעת הדרשה, ואמרתיו את כל הפשעטל...

שנים אח"כ למדתי בבית מדרשו של הגה"צ רבי אלי" שמחה שוסטאל זצ"ל, חתן הרב, ושם היה נהוג שבחג השבועות נתקבצו כל הבחורים בביתו למסיבת יו"ט, ובהיות שבחג השבועות חל האיראצייט של חותנו ה"ה הרב ממאטערסדארף זצ"ל, סיימתי איהו מסכת ועשיתי סיום בבית ראש הישיבה, ונשאתי כמה דברים קצרים לזכרו של הרב, והרבנית שוסטאל ע"ה, בתו של הרב, עמדה בפתח והקשיבה לכל מהלך הסיום ולמה שאמרתיו בדרשתי, והתרגשה מאוד שעושים סיום לכבוד נשמת אביה הרב זצ"ל, ואכן גם בשנים אח"כ, כשלמדתי בבית מדרש גבוה דליקווד, נסעתי כמה פעמים ביום טוב שבועות להיות במחיצת ראש הישיבה, כדי להחזיק בחזקה זו לסיים מסכת לזכרו של הרב זי"ע.

ובדרך אגב אספר דבר מעניין מאד: בישיבה שם היה נהוג, שבסדר מוסר לומדים או ספר אורחות צדיקים או ספר מסילת ישרים, כל אחד ואחד מה שהוא רוצה. באותה שנה הגיע לידי הספר "נתיבות שלום" חלק א', מדברי תורתו של כ"ק האדמו"ר מסלונים זי"ע (נסתלק לפני כעשרים שנה - ז' אב תשי"ס), שהופיע זמן מה לפני זה, והספר נשא חן בעיני עד למאד, והתחברתי אליו בחיבה יתירה (ועד היום הוא אני אומר שיעורים קבועים בספר "נתיבות שלום"), והתחלתי ללמוד בספר זה בסדר המוסר.

יום אחד עבר שם ראש הישיבה הגה"צ רבי שמחה, והוא עצר והביט באיזה ספר אני לומד, ושאלני "מה זה?" עניתי לו שזה ספר של האדמו"ר מסלונים, שאל אותי ראש הישיבה "האם זה ספר מוסר?" ולא עניתי לו, ואז שאל אותי אם אוכל להשאיל לו את הספר, וכמובן שמסרתיו לו את הספר בתשואת חן. למחרת בא אלי ראש הישיבה, והחזיר לי את הספר באמרו "אתה יכול ללמוד בזה בעת סדר מוסר..."

הרב החסיד הישיש ר' יהושע יאקאבאוויטש ז"ל

גלב"ע י"א סיון תש"פ

מפארי זקני חסידי ראחמיסטריווקא

פניני נועם שיח

לאחרונה פגשתי את הרב החסיד הישיש ר' יהושע יאקאבאוויטש (שליט"א) [ז"ל] (שהוא שריד לדור הישן, והוא במלוא תוקפו ועוזו, בבריאות הגוף והנפש לאויט"א). ר' יהושע הוא חסיד נלהב של כ"ק מרן האדמו"ר מראחמיסטריווקא-ארה"ב שליט"א. הוא לא מחסיר שום "טיש" שעורך הרבי - הן אלו המתקיימות בשבתות וימים טובים והן אלו המתקיימות בימות החול, כמו"כ הוא אינו מחסיר שום תפילה, והוא עומד כמעט כל התפילה ליד העמוד לשמוע היטב את החזן, וכמו"כ בעת קריאת התורה עומד על הבימה לשמוע את הבעל קורא, בעת שהקהל רוקדים, הוא רוקד עמהם בכל כוחו, והוא נדחף עם הבחורים והאברכים לראות את הרבי ולתפוס שירים ולשמוע את ההבדלה של הרבי במוצאי שבת.

יגשתי אליו ושאלתי אותו למה בחר בדווקא את האדמו"ר מראחמיסטריווקא שיהיה לו ל"רבי" ולהסתופף בצילו, בפרט שבימים ההם היו הרבה רבי"ם לבחור מהם, והשיב לי "מפני שהוא דומה מאוד להצדיקים של הדור הקודם שזכיתי להכירם". שאלתי אותו לדוגמא לאיזה צדיק הוא מתכוין, והשיב לי, שמאוד קשה לו לצייר דמות צדיק אחד לדוגמא, באשר הוא זכה להכיר הרבה מהצדיקים של הדור הקודם, ברם בכלליות הנהגה של האדמו"ר מראחמיסטריווקא שליט"א הוא מאד "פארציטיש"...

והוסיף לספר, שעוד זכה לראות פני צדיקים שלפני ב' דורות כמו מרן הרה"ק רבי ישכר דוב מבעלזא זי"ע, שזכה לראות פני קדשו כשהיה ילד קטן, ובהיותו חסיד בעלזא, כבר אז קיוה שהרבי יניח לו תפילין, ברם כשהגיע לגיל "בר מצוה", כבר נסתלק הרבי, והניח תפילין אצל בנו מרן הרה"ק רבי אהרן מבעלזא זי"ע.

סיפר לי הרה"ח הישיש הנ"ל, שבשנות בחרותו שהה פעם מרן הרה"ק בעל "אהבת ישראל" מוויז'ניץ זי"ע בעיר מישקולץ, והוא השתוקק מאוד לנסוע לשם ולשבות בצל קדשו של הרבי, ברם בהיותו חסיד בעלזא - ולא היה נהוג בימים ההם שחסידי בעלזא נוסע לרבי אחר - לכן הלך וביקש "רשות" מאביו אם יכול ללכת ולשבות בצל הקודש של ה"אהבת ישראל".

כששמע אביו את בקשתו, אמר לו שמרן הרה"ק מבעלזא זי"ע הפליג מאוד בשבחו של ה"אהבת ישראל", והתבטא עליו בלשונות נעלים ביותר, וא"כ - אמר לו אביו - בודאי שהינך יכול לנסוע...

מספר ר' יהושע, שהרבי בעל "אהבת ישראל" זי"ע, בחן אותו אז על מס' נדרים דף מ' - ולפתע התחיל הרה"ח הישיש להגיד "זאגט די גמרא" - ונשתוממתי איך שאדם בגיל מופלג כזה בליע"ר מתחיל להרצות בשטף כמעט את כל הדף הגמרא הזה בעל פה בלי שום טעות...

עוד אמר לי הנ"ל, שהוא זוכר היטב את דו"ז הגה"צ רבי שלום ווידער זצ"ל אב"ד נירעדהאז, כי התגורר אז בעיירה זו. מספר ר' יהושע, שבאותה עיירה נחלקו הצדדים לכאן ולכאן אודות הרבנות של דו"ר רבי שלום - חלק מהקהל תמכו ברבי שלום שיכהן כרב העיירה וחלקם לא רצו להכתירו רשמי כרב, והגה"ק בעל "מנחת אלעזר" ממונקאטש זי"ע תמך מאוד בכך שיכתירו את רבי שלום שיכהן כרב הקהילה.

מספר ר' יהושע שעדיין חקוק היטב בזכרונו, שפעם בהיות ה"מנחת אלעזר" בעיר נירעדהאז, התפלל שם תפלת שחרית, ובהגיעו להפיסקא "שלום רב לאוהבי תורתך", הכריז ה"מנחת אלעזר" בקול ואמר "שלום רב" [רוף] - לשון נופל על לשון - כאומר, "שלום", הוא יהיה כאן הרב...

בשנה אחת בעת אפיית המצות בערב פסח אצל כ"ק מרן האדמו"ר מראחמיסטריווקא-ארה"ב שליט"א, נחלש הרבי מאוד, ולא היה לו כח להמשיך לרדד את המצות כדרכו, ולכן התיישב באמצע והסתכל איך שהחסידים עובדים. לפתע ניגש אל הרבי החסיד הישיש ר' יהושע יאקאבאוויטש (שליט"א) [ז"ל], מהמקורבים הגדולים של הרבי (שי"א שהוא כבר בן מאה בלעה"ר, והוא במלוא תוקפו ועוזו לאויט"א), ואמר להרבי "אני יותר מבוגר מהרבי ואני כן עובד עם המצות ומרדדם"...

למחרת, ביום טוב של פסח, ניגש הרבי אל התיבה לתפילת הלל, למרות חולשתו. לאחר התפילה אמר לאחד ממקורביו "באמת הייתי מאוד חלש, ולא היה בכוחי לגשת להלל, ברם אתמול בעת אפיית המצות קיבלתי כזה 'פסק' מר' יהושע, ויראתי לקבל עוד 'פסק'..."

בשנה אחת בעת אפיית המצות בערב פסח אצל כ"ק מרן האדמו"ר מראחמיסטריווקא-ארה"ב שליט"א, נחלש הרבי מאוד, ולא היה לו כח להמשיך לרדד את המצות כדרכו, ולכן התיישב באמצע והסתכל איך שהחסידים עובדים. לפתע ניגש אל הרבי החסיד הישיש ר' יהושע יאקאבאוויטש שליט"א, מהמקורבים הגדולים של הרבי (שי"א שהוא כבר בן מאה בלעה"ר, והוא במלוא תוקפו ועוזו לאויט"א), ואמר להרבי "אני יותר מבוגר מהרבי ואני כן עובד עם המצות ומרדדם"... למחרת, ביום טוב של פסח, ניגש הרבי אל התיבה לתפילת הלל, למרות חולשתו. לאחר התפילה אמר לאחד ממקורביו "באמת הייתי מאוד חלש, ולא היה בכוחי לגשת להלל, ברם אתמול בעת אפיית המצות קיבלתי כזה 'פסק' מר' יהושע, ויראתי לקבל עוד 'פסק'..."

לגוף נועם שית, למי הפסח ח"ב פון הברצ' אביד טאנטוב לעיקוואר שליט"א.

נסתרים דרכי ה'...

סיפר לי אדמו"ר אחד בנש"ק, שלפעמים הוא צריך לחפש אחר איזה איש להשלים את המנין בבית מדרשו, ויש לו שכן אחד, שכל פעם שהוא מבקש ממנו לבוא להשלים את המנין, הוא מתעקש שלא לבוא להשלים, אף בזמן שהוא מדבר עם חביריו בחוץ וזמנו אתו, באמרו "איך בין נישט קיין מנין איד" [אינני אחד המשלים מניינים]...

ממשיך הרבי לספר, שפעם ראה אחד איך שהשכן הזה מתעקש שלא להשלים את המנין, והגיב הלה ואמר לו "מי יודע אם לא תצטרך יום אחד שהרבי יבוא להשלים לך מנין"... והעקשן הזה פרץ בצחוק גדול, באמרו "הדבר האחרון שאעשה, זה שאפתח בית המדרש"...

מספר הרבי, שבתקופת הקורונה, כשאנשים ישבו בדד בביתיהם ולא התפללו במנין, קיבל יום אחד טלפון, והיה זה השכן הזה, ואמר להרבי שיש לו היום יארצייט, והוא משתוקק מאוד לומר קדיש, ועל כן הוא מבקש מהרבי אם אפשר לצאת לכמה דקות בחוץ להשלים לו את המנין...

מויתור לא מפסידים...

בספה"ק נכתב הרבה על גדול מעלת הוותרנות (עי' "נועם שיח" מס' 134, 144), וישנם הרבה שיכולים להעיד ש"מויתור לא מפסידים" (פוק חזי בחצרות הקודש שונות ואמ"ל). ברצוני לספר עובדא נפלאה שסיפר לי הרה"ח ר' שמואל אונגאר הי"ו מגדולי העסקנים בלייקווד - שבדיד'י' הוי עובדא - וכך סיפר:

לפני זמן לא רב, זכה שבנו ני"ו נכנס בברית האירוסין למז"ט ובשעטו"מ. מיד אחר האירוסין הזמין אולם לשבת אויפרוף העומד להיות בש"ק פרשת נח הבעל"ט. כמה ימים אחר כך הוא מקבל טלפון מאחד שמבקש ממנו טובה, היות וגם הוא עושה שמחה בשבת פרשת נח, והוא דר כאן באזור, וחמיו נמצא ל"ע בכסא גלגלים, ומאוד יקל עליו אם יכול לקבל את האולם הזה לשבת נח, על כן הוא שואל ממנו אם שייך לוותר על האולם, והוא יקבל את האולם במקומו לש"ק פרשת נח. מספר ר' שמואל, שבתחילה רצה להשתמט ממנו, ואמר לו שהוא צריך להתיישב בנידון. בבואו לביתו התחיל לברר אם יש עוד אולם, ומצא אולם אחר פנוי לשבת הזאת, אבל האולם נמצא במרחק רב מביתו, וגם במקום שאין העירוב מגיע, על כן לא שייך לטלטל דברים מביתו לאולם, וזה יהיה טירחה גדולה לו ולכל האורחים, ולכן - אומר ר' שמואל - חשבתי לעצמי, הלא זה שמחה שלי, למה אני צריך להקשות עלי ועל כל הסובבים אותי, אין אני צריך לוותר!...

כדרכם של יהודים טובי לב, הדבר לא נתן לו מנוח, מצד אחד הוא רוצה לעזור להיהודי, ומצד שני הוא אינו רוצה להטריח את האורחים שלו ולהקשות על בעלי השמחה, וכעבור זמן, התחיל לחשוב שוב, אולי אני כן צריך לוותר, הלא יתאמץ האיש מאוד עם חמיו שיושב בכסא גלגלים לקחתו עד האולם שנמצא במרחק רב מביתו, ובפרט שאין העירוב מגיע לשם, והאולם הזה שנמצא בסמוך לביתו מאוד יקל עליו, אז אולי אני כן צריך לוותר, אך בכל זאת החליט שהוא אינו רץ אחר האיש הזה, ברם אם יתקשר אליו לבקש ממנו שוב שיוותר לו, אז יוותר לו את האולם.

כשעבר זמן מה, והלה לא התקשר, החליט שלכבוד השמחה יעשה משהו לפני משורת הדין, והוא הולך להתקשר להלה הוודיע לו שהוא מוותר לו בחפץ לב על האולם לשבת נח. ממחשבה למעשה, הוא התקשר להלה הוודיע לו שהוא התיישב בדעתו והחליט שהוא נותן לו את האולם לשבת נח. הלה שמעבר לטלפון שמע את דברי ר' שמואל, ואמר לו שזה בסדר והוא אינו צריך את האולם, אך ר' שמואל התעקש והתחיל להרגיע אותו שזה בחפץ לב ואין לו מה לדאוג, ויכול לקחת את האולם בתשואת חן, ואז אמר לו הלה שמעבר לקו "אומר לך את האמת, דחיתי את החתונה, ולכן אי לי צורך להאולם בשבת נח".

שאל אותו ר' שמואל "מתי אתה מחתן?", אמר לו האיש באיזה יום הוא מחתן, אח"כ שאל אותו הלה "ומתי אתה מחתן?", אמר לו ר' שמואל את התאריך של החתונה. כששמע הלה את דברי ר' שמואל, אמר לו "חושבני שיש לך טעות, לפי התאריך שאמרת לי, נמצא שבשבת נח זה לא האויפרוף רק שבת שבע ברכות, ושבת אויפרוף זה שבת בראשית". ר' שמואל השתומם מאוד לשמע הדברים, ומיד תפס את עצמו שאכן הלה צודק, והתבלבל מאוד "מנין לי כזה טעות לחשוב שהשבת אויפרוף זה בשבת נח?", עד שנתחוויר לו פשר טעותו, לפי שלפני תקופה זכה לחתן את בתו, ובהיותו המחותר מצד הכלה היה צריך לארגן אולם לשבת שבע ברכות, שהוא השבת שאחר החתונה, ולכן גם כאן הזמין את האולם לשבת שאחר החתונה בלי להתבונן, אך הטעות שלו היתה שעכשיו הוא המחותר מצד החתן, והוא צריך להזמין את האולם לשבת אויפרוף, שזה פרשת בראשית, ולא לשבת שבע ברכות, שזה פרשת נח.

אומר ר' שמואל, שהשתומם מאד, שרק על ידי שהחליט להתקשר להלה הוודיע לו שהוא מוותר לו על האולם, רק כך נודע לו על הטעות, ואילו לא היה מודיע לו שהוא מוותר לו, לא היה נודע לו כלל על טעותו, וכשהיה נודע לו הטעות בסמוך להשמחה, כבר יהיה זה מאוחר, וספק גדול אם היה יכול למצוא אז אולם אפילו במרחק רב מביתו...

והוסיף ר' שמואל, שתיכף לאחר שנודע לו על הטעות, התחיל לברר אם יש אולם פנוי לשבת בראשית, וזכה למצוא אולם מאוד מוצלח שיותר קרוב לביתו מאשר האולם שהזמין מקודם לכבוד פרשת נח...

זה לא שיריים...

לאחרונה התקיימה בארה"ב שבת התעודות לחסידי וויז'ניץ, בראשות מרן אדמו"ר מוויז'ניץ שליט"א, ובשבת אחה"צ אמר הרבי לאחד מנכדיו - שהוא גם נכד של כ"ק מרן אדמו"ר מסקווירא שליט"א - שיגש להתפלל לפני העמוד את תפילת המנחה. כשהנכד הזה ניגש להעמוד, אמר לו הרבי: אל תשכח לומר "קץ" (כמנהג סקווירא לומר באמירת קדיש "ויקרב קץ משיחיה")...

מספרים שבאותה לילה שנדחתה הטיסה של הרבי לארה"ב (יום ג' פרשת וירא תש"פ), והרבי חזר משדה התעופה בלוד למעונו בבני ברק, נכנסו אליו כמה אברכים לכבד אותו בסנדקאות לברית של ילדיהם שתתקיים למחרת. כששמע הרבי את רצונו, אמר להם "הרי ידעתם שלא אהיה כאן, ובכן הלא כיבדתם מישהו אחר בסנדקאות, ואם כן לא שייך לקחת מהם את הכיבוד". האברכים לא רצו לוותר כל כך מהר, ואמרו להרבי "היות שהרבי כאן, כולם מוחלים ומוותרים ורוצים שהרבי יהיה הסנדק", אך הרבי עמד על דבריו ואמר להם "הלא בודאי כיבדתם איזה סבא או יהודי חשוב, ולאחר שכיבדו לא שייך לקחת ממנו את הכיבוד" - וכך היה - בכל הבריתות שהתקיימו ביום שלמחרת בבית מדרשו, לא היה הרבי סנדק...

וסיפר לי הרה"ח ר' נטע בריזל שליט"א מחשובי חסידי וויז'ניץ, שסיפר לו אחד, שבאותה לילה שהרבי חזר לביתו, נכנס אל הרבי ואמר לו שהוא מכבד את הרבי בסנדקאות לברית של נכדו שתתקיים למחרת. שאל אותו הרבי "איך אתה יכול לכבד אותי בברית של נכד?", השיב החסיד "הרי כיבדו אותי בסנדקאות, ואני מכבד את הרבי להיות הסנדק", אמר לו הרבי "אה, זאת אומרת שכיון שכיבדו אותך הרי זה שייך אליך ואתה מכבד אותי - נו - עכשיו זה שייך לי, ואני מכבד אותך להיות הסנדק"...

סיפר לי הרה"ח ר' נטע בריזל שליט"א, שפעם התקיימה חופה אצל אחד מנכדיו, והרבי שליט"א הודיע קודם החופה שהוא לא יוכל להגיע החופה בזמן, ואמר שלא צריכים להמתין עליו, והיה זה לפלא, שכן הרבי הוא בדרך כלל דייקן בזמנים. מספר ר' נטע, שהחליט לברר מהי הסיבה שהרבי היה צריך להתאחר, ובירר ומצא, שהרבי היה עסוק באותו עת באיזה שידוך לבחור מבוגר באמריקה - בן לאחד מחסידי וויז'ניץ - שבפירושו לא נמנה על חסידי הרבי...

סיפר לי הרה"ח ר' חיים מאיר אוביץ הי"ו מראשי מערכת "קשר איתן" דחסידי וויז'ניץ, שביום ב' דר"ה שנת תש"פ, אכל אורח אחד מאירופה בבית מרן האדמו"ר מוויז'ניץ שליט"א - על ישראל הדרתו בקרית וויז'ניץ בני ברק, בחדר שעי' חדרו. כשהרבי עבר שם, הבחין באורח זה, ושאל אותו אם יש לו הכל, והשיב האורח שהיה לו חלה ודגים, ובשר (מכלל הן אתה שומע שמרק לא היה לו...).
אח"כ בעת עריכת השולחן של נעילת החג דר"ה, שבו השתתפו אלפי חסידים, שלח לו הרבי שיריים
את כל צלחת המרק שלו, ושלח לומר לו שזה "לא שיריים"...

עוד סיפר לי הרה"ח ר' חיים מאיר אוביץ הי"ו, שאחד סיפר לו, שבאותה לילה שנדחתה הטיסה של הרבי לארה"ב (יום ג' פרשת וירא תש"פ), והרבי חזר משדה התעופה בלוד למעונו בבני ברק, נכנס הוא לקו"פ למשך זמן רב, והבחין שהרבי יושב ברוגע ובשלווה, באמונה ובשמחה, ולא ניכר עליו שום לחץ מכל הדחייה. בתוך הדברים אמר האדם הזה להרבי "כל עכבה לטובה".

כששמע הרבי את דבריו ודברי ה"חיוזק" שלו, נענה ואמר לו: אומר לך את האמת, אצלי אין זה כלל עכבה, הכל הוא רצון ד', מאי נפק"מ אם אני נמצא כאן או שם? מאי נפק"מ אם אני נוסע או יושב כאן? הנה מקודם נסעתי ללוד וחזרתי - אני נמצא בכל רגע היכן שרצון ד' שאהיה - אין כאן שום עכבה...

גם אני רוצה לחתום...

לפני כמה שבועות הלך מרן האדמו"ר מוויז'ניץ שליט"א - על ישראל הדרתו בקרית וויז'ניץ לביתו של ראש ממשלת מדינת ישראל, כדי להיפגש עמו, ולדבר עמו אודות ענין אחד חשוב מאוד שאת תוכנו לא גילה הרבי לאף אחד.

סיפר נכד הרבי, שבשבת קודש שלאחר מפגש זה, סעד עם זקנו הרבי שליט"א את סעודת שב"ק, וסיפר לזקנו, שבחוץ לארץ יש פשקווילים וכתבי פלסתר נגד הרבי על זה שנפגש עם ראש ממשלת הכופרים, ומוחים שם במחאה נמרצת נגד הרבי. כששמע הרבי את דבריו, אמר לו "אזוי?! תביא לי את הפתק, גם אני רוצה לחתום"...

(נ.ב. אולי כוונת הרבי, שבאמת אסור להיפגש עם אדם רשע, ברם יש מצב של "עת לעשות לה' הפרו תורתך", ואלה - שלא ידוע להם סיבת הפגישה - הם צודקים בדבריהם...)

בענין זה סיפרו לי עוד סיפור נפלא, שבעת שיצא הרבי מבית הנופש שבחצור ללכת להיפגש עם ראש הממשלה, אמר הרבי לאחד המשמשים בקודש שנשאר בבית, שאם מתקשרים ושואלים היכן הרבי, יאמר "ער איז געגאנגען פאר א שפאציר" [הוא הלך לטיול קצר].

הרבי נסע מביתו, והמשב"ק הלך לישון. בשעה מאוחרת בלילה, בערך בשעה שלש ושלושים לאחר חצות הלילה, חזר הרבי למעונו.

כשנכנסו לבית, סיפר הנה"ח ר' יעקב אדלר הי"ו - שהתלואה אל הרבי לביקור הזה - שהם חוזרים כעת מביקור בבית ראש הממשלה. המשב"ק השתומם מאד, והגיב בתמיה, שלפני שיצא הרבי מן הבית, אמר לו שהוא "הולך לשפאציר".

ר' יעקב לא האמין למה שאוזניו שומעים, ובקול מלא התרגשות אמר שיש לו דבר נפלא לספר, וכך סיפר ר' יעקב:

הנה, בעת שהגיעו בחזרה מן הביקור, ועמד הרבי להיכנס לתוך הבית, עצר הרבי לרגע, והורה לו לנסוע לאיזהו מקומן. כשהגיעו למקום הזה, יצא הרבי מן האיטוי, ואמר שהוא צריך ללכת לשפאציר, והרבי, אף שהיה בחוסר כח ממש, בכ"ז הלך לשפאציר כעת באישון לילה.

האמת הוא - אמר ר' יעקב - שהיה זה לפלא בעיני, למה זה דחוף ללכת לשפאציר בשעה מאוחרת כזאת, אמנם כעת אני מבין, שהלא הרבי הוציא מפיו שהוא "הולך לשפאציר", אז צריכים לקיים "מוצא שפתיך תשמור" (דברים כ"ג, כ"ד)...

בשבת התוועדות לחסידי וויז'ניץ בארה"ב

בראשות מרן אדמו"ר מוויז'ניץ שליט"א

על ישראל הדרתו בקרית וויז'ניץ בני ברק

במלון שאלעי, וואודבורן ניו יארק

שבת קודש פרשת תולדות תש"פ לפ"ק

שמעתי מפ"ק של הרבי זי"ע בעל ה"ישועות משה", שעמד על הפסוק (דברים ל', י"ט): ובחרת בחיים – התוה"ק מצווה את האדם שיבחר בחיים. נשאלת השאלה, לאיזה צורך אמרה כן התורה? היעלה על הדעת שאדם שעומדים לפניו שני דרכים, דרך החיים ודרך המות, יבחר לעצמו את דרך המות בו בזמן שעומד לפניו גם דרך החיים!?! – עד שהתורה צריכה להורות לו את הדרך הנכון ולומר לו: ר' איד! אל תהיה בהמה! "ובחרת בחיים" – ראה נא שתבחר את דרך החיים ולא את דרך המות...

ואמר הרבי זי"ע שכוונת הכתוב הוא כך: התורה הקדושה מצווה את האדם ואומרת לו "ובחרת בחיים", ראה נא לבחור ב"חיים" – ובאמת צריכים לדעת מה נקרא "לחיות" – וואס מיינט געלעבט – וכי לשחק "כדור רגל" – זה נקרא לחיות?? האם להתלבש עם כל השגעונות של הגויים המשוגעים בפאריז – דאס הייסט געלעבט?? "ללמוד באוניברסיטה" – זה נקרא חיים?? "א שבת קודש" – דאס הייסט געלעבט!! "תורת ה'" – זה נקרא לחיות!! "א פייערדיגן דאווענען" – דאס הייסט געלעבט!! "א חיות דקדושה" – דאס איז אַ לעבעדיגע וועלט!! לזה נתכוונה התורה הקדושה בצוותה את האדם "ובחרת בחיים", כשאתה הולך לבחור את הדרך בחיים ראה נא לבחור ב"חיים" האמיתיים, "א לעבעדיגע לעבן נישט א טויטער לעבן"!!...

אחים יקרים! אזא שבת – דאס הייסט געלעבט!! העולם אומרים "וואס קלענער דער עולם, אלץ גרעסער די שמחה" – הנה יש לנו את הזכיה אַ היימישע עולם מתוועדים יחד בשבת מרוממת כזאת בצילו של הרבי שליט"א!

זכורני שכלפני שלושים שנה שהיתי בשבת כזאת עם אַ היימישע עולם בצילו של הרבי בעל ה"ישועות משה" זי"ע – ג"כ באזור הזה – מה אומר

לכם! – היתה זו שבת שאי אפשר לשכוח! היא עדיין חקוקה בעצמותי! – התפילות הנפלאות בלהבת אש! ה"טישן" המרוממים – והיתה זו בחינה של "יום טוב שחל להיות בשבת"! – ואכן בעת התפילה שר הרבי זי"ע את ה"תתברך" של יו"ט...

וממילא, כעת שהשבת ההיא חזרה ונשנתה בצילו של הרבי שליט"א, הרי זה בחינה של "ובחרת בחיים", אמנם צריכים לראות להוציא מהשבת הזה "די לעבעדיגע נקודות" – התפילות המופלאות בהתלהבות וחמימות, והטישן המרוממים...

בפרשתנו כתיב (בראשית כ"ה, כ"ג): ורב יעבוד צעיר, ומפרש הרה"ק רבי ברוך ממעזיבוז זי"ע, "ורב יעבוד" – צריך לעבוד הרבה על עצמו – "צעיר" – להחזיק את עצמו קטן שפל ועניו...

וחשבתי לעצמי לומר, "ורב יעבוד" – כשמסתכלים כמה "עבודה" ה"רבי" משקיע, "צעיר" – עי"ז נהיה קטנים בעיני עצמנו...

מי שיש לו עינים פקוחות, יראה איך שכל תנועה ותנועה של הרבי שליט"א מחושב בחשבון נכון ונישא [אויסג'חשבנט און אויסגערעכנט] שיעלה בקנה אחד עם כבוד הבריות! שמעתי מכמה וכמה אנשים שסיפרו לי – אלו שאין להם שייכות כלל לוויז'ניץ ואינם מכירים את הרבי – שהנהגה של הרבי שליט"א גרמה שהם ישנו את המידות שלהם, והם נשתנו לגמרי מן הקצה אל הקצה!...

היתה מחלוקת מסויימת, והם ראו כמה כוחות הרבי משקיע – "ורב יעבוד" – הרבי משקיע עבודה גדולה להרבות שלום בעולם! "צעיר" – הרגישו הם בעיני עצמם מבוזים – קטנים ונבזים – ביליג – והתביישו מעצמם, עד שהפסיקו את המחלוקת האילית הזאת...

הרבי שליט"א הוא ללא ספק אחד מן ה"מזכים את הרבים" הגדולים שבדורו! הרבי שינה את כל העולם כולו! – את ה"בליק" על החיים נשתנה לגמרי מן הקצה אל הקצה! – איך ניגשים ואיך מסתכלים על כל דבר ודבר! "ובחרת בחיים" – כששוהים בצילו של הרבי בשבת מרוממת זו, צריכים עינים פקוחות, להתבונן היטב בכל הנקודות האלו, און דאס גוט גוט אריינבאקן אין זיך, ולחיות עם זה, לעבן "א לעבעדיגע לעבן און נישט אַ טויטער לעבן"!!...

כ"ק אדמו"ר מוויזשניץ-מונטריאל שליט"א

סיפר לי כ"ק מרן אדמו"ר מוויזשניץ-מונטריאל שליט"א, שאדם אחד - תומך גדול של המוסדות אשר בנשיאות אביו כ"ק מרן הגה"ק מוויזשניץ-מאנסי ז"ע - נכנס פעם אחת אל מנהל התלמוד תורה דחסידי וויזשניץ, ואמר לו שהוא רוצה שהם ינהיגו איזה דבר חדש במסגרת הת"ת. אמרו לו המנהל: כאן זה הת"ת של הרבי, ואין בידי רשות לשנות מאומה מענייני הת"ת ללא רשות הרבי, ובכן, אם אתה מבקש שיעשו משהו בת"ת, עליך להיכנס אל הרבי ולבקש ממנו שיסכים...

הנגיד נכנס אל הרבי והציע לפניו את תוכניתו בענין מסויים הזה שרצה להנהיג בת"ת. כששמע הרבי את הרעיון שלו, התנגד לכן נמרצות, ואמר לו שאינו מסכים לתוכנית שלו ולא עולה בדעתו לעשות כך בת"ת. הנגיד הרגיש עצמו קצת פגוע שהרבי אינו שומע בקולו - הלא הוא הנגיד כאן ובעל המאה הוא בעל הדעה... ובכן אמר הנגיד להרבי "האם הרבי יודע כמה כסף כבר תרמתי להמוסדות שלכם כל השנים עד עתה?!" כששמע הרבי את דבריו, הוציא נייר ועט, ואמר להנגיד "תרשום כאן בדיוק כל פרוטה ופרוטה שתרמת להמוסדות שלי מיום הוולדך, אני רוצה להחזיר לך כל מה שנתת עד הפרוטה האחרונה..."

עוד אמר לי הרבי שליט"א, שהוא רוצה להוסיף סיפור נפלא לזה שהופיע ב"נועם שיח" (בראשית תש"פ מס' 139) אודות נכדי כ"ק מרן אדמו"ר מראחמיסטריווקא-ארה"ב שליט"א שלמדו בישיבת וויז'ניץ, וכך סיפר: לפני הרבה שנים שלח אחיו כ"ק מרן האדמו"ר מוויזשניץ-לונדון שליט"א את בנו ללמוד בישיבתו המפורסמת של הגאון רבי יצחק דוב קופלמן זצ"ל בלוצערן בשווייץ. כידוע שבישיבות הליטאיות עומדים על כך בתוקף שבראש השנה יתפללו דווקא בישיבה ואינם מרשים לבחורים לנסוע לביתם מהישיבה בשום פנים ואופן.

כשקרב ראש השנה, שאל הרבי מלונדון את אביו הרבי ז"ע מה לעשות, שכן בישיבה אינם מרשים להבחורים לנסוע לביתם על ראש השנה, ובוויזשניץ ידוע שבראש השנה נוסעים כולם אל הרבי, ובכן מה עליו לעשות, האם להפציר חזק בראש הישיבה הרב קופלמן שיתן רשות לבנו לנסוע להרבי או לא. אמרו לו הרבי: אתה שלחת את בנך ללמוד בישיבה זו, ועליו להעמיד עצמו לכל חוקות הישיבה, ובכן ישאר שמה לראש השנה כדרישת הישיבה, ואכן הבחור נשאר בישיבה.

שלושה ימים קודם ראש השנה, פגש הרב קופלמן את הבחור, ושאל אותו בפליאה "אתה לא נוסע אל הסבא שלך לר"ה?" אמר לו הבחור ששאלו את הסבא שלו, והוא הורה שהיות והוא לומד בישיבה הזאת, חייבים להעמיד עצמם לדרישות הישיבה, ולכן הורה לו להישאר בישיבה. הרב קופלמן שמע את דברי הבחור והתרגש מאוד, ושאל אותו בהתפעלות "כך אמר הסבא האדמו"ר מוויזשניץ?!" אם כן, אני מורה לך לנסוע מיד לאמריקא לשהות במחיצת זקנך בראש השנה!..."

סיפר לי הרבי, שהיה אדם אחד "בן יחיד", וכשנשא ונולד לו בנו הראשון, אז הגם שמנהג העולם הוא שהשם הראשון שייך לצד אמו של הרך הנולד, אבל במקרה הזה היות שהוא היה בן יחיד, ואביו כבר נפטר מן העולם ל"ע, לכן נתן לבנו שם על שם אבא שלו.

כשנולד לו בת, רצה לתת שם על שם אמו שהיא כבר נפטרה, אבל הוא הרגיש מאוד שלא בנח לקחת שוב את השם מצד אמו של הרך הנולד, וליתן שם על שם אמו, ולכן הלך להתייעץ עם כ"ק האדמו"ר מוויזשניץ-מאנסי ז"ע, ואמר לו שמסתפק אם ראוי לקחת בפעם השנייה את השם מאת צד אשתו. אמר לו הרבי: לקחת ממנה את השם רק פעם אחת, דהיינו בפעם הראשון, שכן הפעם - זה התור שלך לתת על הצד שלך...

סיפר לי הרבי, שבשנה הראשונה שהתגברו על הישמעאליים בעיר העתיקה בירושלים, והיתה יכולת ללכת להתפלל אצל הכותל המערבי, שאל המגיד מישירים הנודע הגה"צ רבי אריה שכטר זצ"ל את הרה"ק מרן ה"אמרי חיים" מוויז'ניץ ז"ע "האם הרבי כבר הלך להכותל?", אמר לו הרבי "לא", שאל ר' אריה את הרבי "היתכן שהרבי עדיין לא הלך להכותל לאחר שהמתנו כל כך הרבה זמן שיכולו ללכת להתפלל שם?", אמר לו הרבי "לא הלכתי - אלא רצתי" [איך בין נישט געגאנגען נאר געלאפן]...

פאר דער וואס צאלט, פאר אים זאלסטו אריין לייגן...

סיפר לי כ"ק אדמו"ר מזידיטשוב-חרדים שליט"א מוויליאמסבורג, שלפני הרבה שנים היה מלמד תשב"ר, ופעם אחת הציעו לו משרה מכובדת להיות מלמד בתלמוד תורה דחסידי גור, ובהיותו חסיד סאטמאר, היה מאוד מסופק אם להיענות להצעה הזאת או לא, בהיות שחסידי גור נמנים על "אגודת ישראל". נכנס איפוא אל מרן הגה"ק מסאטמאר זי"ע להתייעץ עמו בנידון ולשמוע את דעת קדשו, ושטח בפני הרבי את שאלתו, שהציעו לו להיות מלמד בתלמוד תורה גור, והוא מסתפק אם להיענות להצעה או לא.

הרבי שמע את דבריו, ושאל אותו "האם הולכים לשלם לך?", השיב ואמר "בודאי", אמר לו הרבי "אם כן, אז מהו השאלה?", השיב ואמר "היות ואני חסיד סאטמאר ותלמידו של הרבי, אז "גור" הוא בשבילי דבר זר, שכן הם שייכים ל"אגודת ישראל", ולכן אני שואל אם להיענות להצעה להיות שם מלמד".

שאל הרבי "דער פסוק 'תורה צויה לנו משה', טייטשט מען דארט אזוי ווי ביי אונז?" (את הפסוק תורה צויה וגו' מפרשים הם כמו שמפרשים אצלינו?), השיב ואמר "כן", אמר לו הרבי "אם כן, שיהיה בהצלחה..."

ובדרך אגב, סיפר לי מו"ל העלון "ויבשר" שמופיע מידי יום ביומו בעיר התורה לייקווד, כי לפני שנים, כשהיו חילוקי דעות בענין מסויים בין שני גדולי ישראל - הכניס אחד בעלון הזה מודעת אבל והספדים לאחר פטירת אחד משני הגדולים, והיו כאלה שהגיבו "היתכן שחסיד סאטמאר יכניס מודעה כזאת". נכנס הלה לרבו כ"ק האדמו"ר מהר"א מסאטמאר שליט"א, לשמוע את דעת קדשו כיצד צריך להתנהג בענין זה. והשיב לו הרבי "אתה לא צריך להתערב במחלוקת הזו, אתה צריך להסתכל על הפרנסה שלך, פאר דער וואס צאלט, פאר אים זאלסטו אריין לייגן" [מי שמשלם לך, בשבילו תכניס]...

שמעתי ממו"ח שליט"א, שאצל מרן הגה"ק מסאטמאר זי"ע התקיימו מניינים בבית הכנסת שבביתו בווייליאמסבורג מידי יום ביומו. יום אחד הגיע במניינו של הרבי אדם אחד שלבש כובע רחב שוליים, והיה נראה שמוצאו ממקסיקו, ולא ידעו אם הוא יהודי או לא, הוא רק הביט בהמתפללים אך הוא עצמו לא התפלל עמהם. ניגשו אליו כמה אנשים ושאלו אותו אם יכולים לעזור לו במשהו, אמר להם האדם שהוא יהודי והוא דר במקסיקו באזור מסויים, והוא היהודי היחיד שם ששומר שבת, ובשבת כשכולם נוסעים רח"ל עם המכונית שלהם להתפלל בבית הכנסת, אזי הוא היחיד שהולך ברגל כדי שלא לחלל את השבת, וכולם צוחקים ממנו ואומרים לו "אתה סאטמערער", ולכן הוא הגיע לכאן לראות מה זה "סאטמערער"...

כשסיפרו את זה אח"כ למרן הגה"ק מסאטמאר זי"ע, חיך בהנאה ואמר: אתם רואים! כשיש יהודי בקצה העולם שהוא שומר שבת, הרי הוא סאטמערער...

עוד סיפר מו"ח שליט"א, הנה ידוע, שלאחר המלחמה, בעת שהגיע הגה"ק מסאטמאר זי"ע לאמעריקא, לחם בחזקה שילבישו בשבת את השטריימל ולא יתביישו מהגויים. באחת השבתות הראשונות, יצא הרבי מביתו כשהוא חבוש עם שטריימל, בלוויית הגבאי הרה"ח ר' יוסל אשכנזי ז"ל, אך ר' יוסל עצמו לא חבש שטריימל. באמצע הדרך כשהם הולכים ביחד, ניגשו אליהם קבוצה של כמה אנשים והתחילו לצחוק מאוד חזק. אמר ר' יוסל להרבי "הרבי רואה! הם צוחקים מהרבי שהוא לובש שטריימל!", אמר לו הרבי "הם צוחקים ממך שאתה לא לובש שטריימל"...

Rabbi Shlomo Zalman Friedman

Currently Rabbi Shlomo Zalman Friedman has 8 Lectures

Rabbi Shlomo Zalman Friedman, is the rov of K'hal Zichron Elazar Santov in Lakewood New Jersey, and is a world renowned speaker and Mashpia. Rabbi Friedman has been a sought-after speaker at hundreds of events and Yeshivos across the United States and abroad. His lectures, mostly in Yiddish, sometimes in English, are known to be very inspiring, leaving a great impact on the audience. The lectures and discourses of Rabbi Friedman are published bi-weekly in the well-known Gilyon "Noam Siach", and are quoted regularly in the daily and weekly bulletin produced by Dirshu בכל יום הפותח , and לקראת שבת. Likewise, they are quoted in the Hamodia (Hebrew and English), Yated, Der Yid, The Moment (Yiddish magazine). The words of Rabbi Friedman are constantly quoted by world famous maggidim as Rabbi Elimelech Biderman, Rabbi Yitzchok Silberstein, Rabbi Pesach Krohn, Rabbi David Ashear, Rabbi Aron Tousig among others.

Length	Access	Title	Date	Language	Category
	Listen Download 119376	חובת האדם בימים אלו	2020-7-26	Yiddish	The 3 Weeks
	Listen Download 119064	Take Them Away! It's Been Enough! - The Continuing Challenges of the Corona Period	2020-7-23	English	Corona Chizuk
	Listen Download 118999	אסור לדבר בשעת התפלה	2020-7-22	Yiddish	Prayer
	Listen Download 118852	חס המקום על כבוד הבריות	2020-7-21	Yiddish	Jewish Understanding
	Listen Download 118709	הדמנות נדירה!-דברי חיזוק והדרכה כיצד להתמודד עם הנסיגות-נאמר בתקופת הקורונה	2020-7-20	Yiddish	Corona Chizuk
	Listen Download 118768	With Enthusiasm We Go - Divrei Chizuk as Shuls Re-open Post Corona	2020-7-20	English	Corona Chizuk
	Listen Download 118619	ובגוים לא יתחשב	2020-7-19	Yiddish	Corona Chizuk
	Listen Download 118526	אחדות בתוך בידוד-שיחת חיזוק לאור המצב הקשה של הקורונה	2020-7-16	Yiddish	Corona Chizuk

מכון אפריון לשלמה

להוצאת שיחות הרב שלמה זלמן פרידמן שליט"א
אב"ד סאנטוב - לייקווד

בשורה טובה תדשן עצם

בשמחה רבה הננו להודיע, אשר בחסדי השי"ת זכינו,
שניתן לשמוע את שיעורי ושיחות הרב שליט"א במערכת
"קול הלשון"

***7 קוד הרב (code) 7646**

03-617-1111

718-521-5231

1 – אידיש- מוסר וחסידות; 2 – אידיש- הלכה; 3 – אנגלית English

www.kolhalashon.com

הרב שלמה זלמן פרידמן - אב"ד סאנטוב

Horav Shlomo Zalman Friedman – Santover Rov

ובעז"ה מפעם לפעם יוסיפו עוד שיעורים ושיחות –
חדשים וגם ישנים – לטובת הצמאים לדבר ה'.

וכאן המקום להודות להנהלת מערכת "קול הלשון"
העומדים לימיננו בכל צעד ושעל, ומסדרים הכל עצהיו"ט

בברכת להגדיל תורה ולהאדירה

הנהלת המכון

לג

A Personal Call

For some time already, we have merited to grace your tables with the *gilyon* "Noam Siach". Since its inception, it has merited great *siyata diShmaya*, and has been warmly welcomed by those who thirst to hear the Word of Hashem. It reaches thousands of homes who greatly enjoy it at the Shabbos table. Many more keep asking to have it sent by email or in print. Much effort is invested into producing the pamphlet for the merit of the *tzibbur*.

At this time, we would like to offer you an opportunity to be a partner in our endeavor to spread Torah, by taking part in the great expenses involved. May the merit of doing so serve as a *zechus* for you to be inscribed in the book of *tzaddikim* for life, with much goodness and peace.

You can have the opportunity to dedicate an entire *gilyon* for \$180 or NIS 600. You can do so in memory of someone, in honor of a *simchah*, as a merit for a *refuah* or success, or for any other reason you wish. To send details or to arrange a donation by credit card, you can reach out by email to

9996551.z@gmail.com

In order to make a direct deposit to the bank, please email the above address to receive bank details.

The address for a donation by mail is:

**Cong. Zichron Elazar
5308 13th Ave., Suite 597
Brooklyn, NY 11219**

With blessings for a sweet new year

Machon Aperion L'Shlomo

אליכם אישים אקרא*

בס"ד

זה כבר עידן ועידנים, אשר זכינו לפאר את שולחנכם עם הגליון "נועם שיח", אשר מאז צאתו לאור עולם זכה לסייעתא דשמיא גדולה, להרוות את נפש הצמאים לדבר ה', והוא מגיע לאלפי בתים בישראל המענגים בהם את שולחן השבת, ורבים אומרים 'מי יראנו טוב', ובכל יום מתקבלים בקשות חדשות מאלה המבקשים לשלוח להם הגליון במייל או בהדפסה. הגליון נערך בהשקעה מרובה וביגיעה גדולה לזיכוי הרבים.

ועל עתה באנו, להעניק לכם הזדמנות להיות שותף במפעלנו להפצת התורה, וליטול חלק בהוצאות הגדולות והמרובות, וזכות הרבים יעמוד לכם באלף המגן להיכתב ולהיחתם בספרן של צדיקים גמורים לאלתר לחיים טובים ולשלום ולכט"ס.

ניתנת בזה ההזדמנות להקדיש קונטרס שלם בעד מאה ושמונים דולר [180\$] או 600 ש"ח. תוכלו להקדיש את הקונטרס לעילוי נשמת, לשמחה, לרפואה, להצלחה, ולכל מה שתחפצו. כמו"כ אפשר גם להקדיש חצי קונטרס וכו'.

לשלוח את הפרטים או לסדר נדבה באשראי נא לפנות למייל:

9996551.z@gmail.com

כדי להפקיד ישירות לחשבון הבנק, נא לפנות למייל הנ"ל לקבלת הפרטים

לשלוח נדבה בדואר רגיל:

Cong. Zichron Elazar
5308 13th Ave. Suite 597
Brooklyn, NY 11219

בברכת כתיבה וחתימה טובה ושנה טובה ומתוקה

מכון אפריון לשלמה

*משלי ח', ד'

